HALLVARDSVAKA

Menighetsblad for St. Hallvard | 36. årgang | Nr 3 - 2020

Adjø Hallvardsvaka s. 4

1000 år hellige Hallvard s. 5

Innsettelsen av vår nye sogneprest p. Ragnar s. 7

Fratelli tutti – pave Frans' nye sosialencyklika s. 9

Menighetens pilegrimsturer i dette millennium s. 20

Saligkåring av unge Carlo Acutis s. 37

Hvordan blir man helgen i den katolske kirke?
Eksempel: Elisabethsøster Wlodzimira Wojtczak s. 38

Verden ble hans kloster; Frans av Assisi og et liv i bønn s. 40

I dette nummeret av Hallvardsvaka presenterer vi:

Prestens hjørne 3

Adjø Hallvardsvaka 4

St. Hallvard – 1000 år 5

Vé no velkomen med æra, pater Ragnar! 7

Fratelli tutti 9

St. Hallvard menighet på pilegrimstur 20

Messetider for jul og nyttår 2020-2021 23

Barn og unge

Katekesen – et godt sted å være, et godt sted å lære 29

Katekese- og konfirmantundervisning skoleåret 2020/2021 30

Har du lyst til å være ministrant? 32

Søndagsskolen – Ordets Liturgi for Barn 32

Familiemesser – hva har skjedd med disse? 33

Familiekoret "HaBaKo" 34

SHUL 35

Utdeling av bibler til menighetens fireåringer 35

Familiehelg på Mariaholm 36

Helligetrekongersfest 10. januar 36

Carlo Acutis – den første 'Salige' i dette millennium 37

St. Elisabethsøster Wlodzimira Wojtczak på vei til saligkåring 38

Frans av Assisi og et liv i bønn 40

Det som utgjør et godt liv: Å leve med avskjeden 42

Hallvardsvakas første utgave 45

Enerhaugnytt

Døpte, ektevigde, døde 46

Prester og stab i St. Hallvard menighet 47

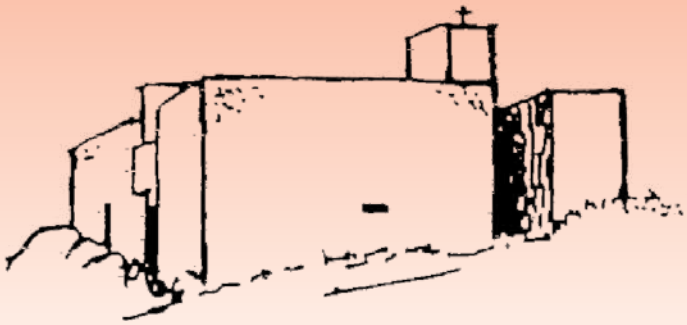

03/2020

Bidrag sendes menighetskontoret merket "Hallvardsvaka". E-post: hallvardsvaka@katolsk.no

Ansvarlig redaktør: Sogneprest p. Ragnar Leer Salvesen **Redaktør**: Helga Haass-Männle
Redaksjon: Frode Grenmar, Aasmund Vik, Huyen Nguyen og Anna Maria Pietras. Staben i St. Hallvard bidrar fast

Fotograf: Helga Haass-Männle m.fl.
Trykk: Asker Print AS, Oslo **Layout:** Asker Print AS **Opplag:** 5 550
Forside: Den nye Mariastatuen i St. Hallvard kirke, en gave fra biskop Bernt Eidsvig
Bakside: Et motto for Corona-tiden? Bildet ble tatt på Fløyen, Bergen

Sogneprestens hjørne

Kjære venner,

p. Ragnar Leer Salvesen – ragnar.leer.salvesen@katolsk.no

La meg begynne med å ønske dere en velsignet adventstid – en tid for forberedelse og bønn. For mange er det også en tid som forbindes med et visst stressnivå. Det skal kjøpes julegaver. Det skal bakes julekaker. Det skal pyntes til fest. Og alle hjerter gleder seg over at det er halv skatt…

Faren er stor for å bli nostalgisk i dette øyeblikk og ende opp i en refleksjon over hvordan alt var bedre før. Det ville selvsagt være fordelaktig hvis jeg ikke ønsket å forholde meg til at ting faktisk forandrer seg. Og akkurat som advent er en tid hvor vi lærer hvordan Gud har grepet inn i vår historie, så lærer vi også at dette er noe Gud alltid har gjort og fortsetter å gjøre. Han griper inn i ditt liv og i mitt. På nye vis og nye måter.

Vi vet at Kristus ble født på juledag og at Han skal komme igjen i herlighet. Og akkurat slik som han grep inn i hverdagen til Abraham, Moses, David, Maria og Johannes Døperen – slik griper han også inn i *våre* liv.

Advent handler om forventning. Akkurat som en gledelig ankomst av noen vi er glad i fører til en mengde forberedelser, slik begynner vi å gjøre de nødvendige forberedelser til julehøytiden. For mange innebærer dette en form for ytre forberedelse som holder oss i aktivitet. Og som sikkert er forbundet med en smule høyere puls for de aller fleste.

Heldigvis gir adventstidens liturgi oss et avbrekk fra alle de ytre forberedelsene. Den kaller oss til å fokusere på vår indre forberedelse. Den er så absolutt ikke blottet for aktivitet, men det er vår ånd, vår person, som skal være forberedt på Herrens komme.

Johannes Døperen kaller oss til forberedelse i denne adventstid, men dersom vi virkelig ønsker at Gud skal gripe inn i vår hverdag, ja, da må vi gi ham rom. I en hektisk hverdag er det kanskje det som er den største utfordringen av alle. Ikke minst fordi vi vet at dersom vi velger å la Gud slippe mer til i våre liv, da er det andre ting som må vike plass.

Men på samme måte som det liturgiske året fornyes og starter pånу hver advent, slik kan vi gjøre det samme ved en indre fornyelse gjennom betraktning og bønn. Der er alltid nok tid til å be. Be i familien og bruk tid til å reflektere over den Hellige Skrift. Det å motta den Hellige Eukaristi er også en god måte å delta i Kirkens bønn.

En siste anbefaling er barmhjertighet. Det er mange som er alene eller som ikke har mulighet til å feire den kommende høytid sammen med familie og venner. Gå ikke glipp av sjansen til å møte Kristus i din neste!

Maranatha! Kom Herre Jesus! Fyll våre hjerter med håp og glede.

p. Ragnar Leer Salvesen

Adjø Hallvardsvaka

Helga Haass-Männle – Helga.Mannle@katolsk.no

Utgaven dere holder i hendene, er foreløpig den siste for denne gang. Vi lever i andre tider enn i 1985 da Hallvardsvaka ble grunnlagt - unektelig. I mellomtiden har verden forandret seg kolossalt, blant annet, ja kanskje fremfor alt, ved at mobiltelefoner, PCer og internett fikk innpass i vår hverdag. I hvert fall den delen av vår hverdag som blir påvirket av informasjon og dens flyt. Jeg har spurt meg flere ganger hvordan dere lesere som har opplevd Urtegata som menighetens tilholdssted, har taklet disse omveltninger i det hverdagslige liv. Det kan tenkes at flere av dere - og også andre i menigheten - kommer til å sørge over at dette bladets tid nå tar slutt. Isteden blir det en større satsning på menighetens hjemmeside https://sthallvard.katolsk.no/ og Facebook-siden. Forhåpentligvis kan dette være en trøst!

Fordelen med å satse på websidene, er at det kan legges ut aktuell informasjon om f.eks. messer og andre arrangementer i menigheten. Det kan informeres om hva som har skjedd i menigheten, hva som rører seg på Kirkens åndelige og pastorale plan og hvilke konsekvenser dette har for oss i St. Hallvard. Dette arbeidet har allerede begynt som noen av dere 'nett-aktive' kanskje har lagt merke til.

Hallvardsvaka har i de siste årene blitt sendt ut tre ganger årlig, før var det fire eller seks ganger. Bladet har forandret seg meget i de 35 år av dets levetid. I begynnelsen bestod det av to, tre ark, kopiert i menigheten og sendt ut uregelmessig. En gjeng frivillige jobbet i menighetssalen med liming av etiketter, sortering etter postnummer og levering til posten. Det var før den tid da menigheten begynte å vokse kraftig ved at innvandrerbølgen fra Polen og andre katolske land skjøt fart.

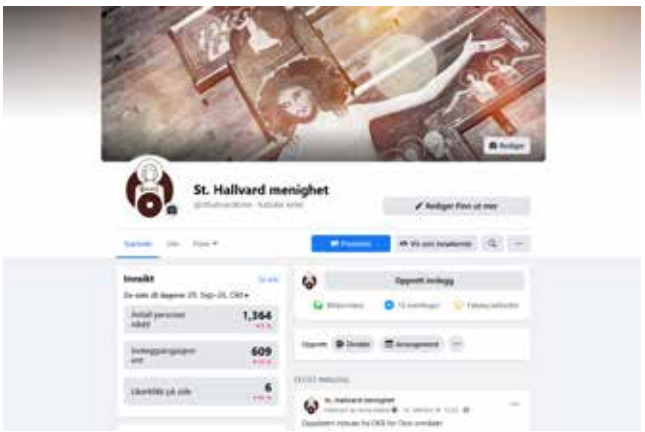

Opplaget var mye mindre enn dagens mer enn 5000 eksemplarer. Allikevel var den frivillige arbeidsinnsatsen tungvint og tok lang tid. Da p. Sigurd Markussen ble sogneprest i menigheten utviklet Hallvardsvaka seg til et profesjonelt produkt med en profesjonell layout, produsert i trykkeriet og sendt ut derfra. Selvsagt måtte dette også betales. Prislappen for Hallvardsvaka ble, inkludert porto, mer enn en halv million kroner årlig.

Tankene nå er at det én gang ved årets slutt skal komme en slags årsberetning per post til dem som måtte ønske det. På denne måten kan det holdes kontakt med dem som ikke er så vel bevandret på nettet og også de menighetsmedlemmer som hittil kun har hørt fra sin menighet ved at Hallvardsvaka lå i postkassen. Denne kanalen skal vi prøve å holde åpen på denne måten så langt det er mulig. Ellers håper vi at mange av dere vil ta seg bryet med å sjekke hjemmesiden og Facebook-siden for å få vite hva som skjer i menigheten i tiden fremover. Fra vår side lover vi at vi gjør alt for å gi dere aktuell, relevant og interessant informasjon! Og det skal komme ny informasjon flere ganger i uken, ikke kun 3 ganger i året. Velkommen til de nye tidene!

St. Hallvard – 1000 år

Akvarellskisse av nå tapte veggdekorasjoner i Vang stavkirke. Til høyre sees Hallvards legeme i elven med møllesten om halsen og sannsynligvis også til venstre med lovteksten i hånden mens han forsvarer den gravide kvinnen.

Frøydis Gustavsen – froydisgustavsen@gmail.com

Det er 1000 år siden vår egen skytspatron St. Hallvard ble født i Lier. Jubileet er blitt stilt i skyggen av den pågående pandemien, men det er fint å kunne dele noe av det som er gjort i Lier på gården Huseby i denne forbindelse.

Huseby var Hallvards fødested, og fortsatt finner vi minner om ham på gårdens eiendom også i dag, som f.eks. Hallvardkilden, som sies å være en hellig kilde hvor pilegrimene kom for å «bli helbedret på legeme og sjel.» Vi har også det store gamle møllehjulet, symbolet for hans død i Drammensfjorden der han ble senket med et møllehjul rundt halsen, og vi har minnesteinen på toppen av en av gravhaugene.

Husebyhaugen; Søndre gravhaug på Huseby Gård i Lier rommer et nytt museum om hellige Hallvard

I september var det tid for innvielse av det nye Hallvardrommet i Husebyhaugen som er en av gravhaugene på gården. Rommet er enkelt, men dekorert med plakater som forteller om Hallvards korte liv og historie. For de av oss som kjenner historien, er det kanskje mest interessant å se foto av gamle dokumenter som viser hvilken plass den hellige Hallvard har hatt i Norge i tidligere tider, som f.eks. hyllingsbrevet til

Fra Brevarium Nidrosiense, en av de aller første trykte bøker i Norge, redigert av Olav Engelbrektsson, Norges siste katolske erkebiskop på Nidaros, og fragment fra 1500 som forteller legenden om St. Hallvard.

Haakon VI Magnusson, utdrag fra breviarium Nidrosiense (1519), og dokumentfragment fra både år 1300 og 1500, samt dokumentkopi fra Acta Sanctorum (1680) som forteller legenden om St. Hallvard.

I vår sekulariserte tidsalder er det positivt å se at vår egen St. Hallvard blir «vist fram» og brukt som en attraksjon for tilfeldige forbipasserende eller pilegrimer av alle slag.

Interessant er også Oslo bysegl som henger under hyllingsbrevet til Håkon VI Magnusson fra 17. juli 1344. Vi ser St. Hallvard på en løvetrone med en kvernstein i den ene hånden og tre piler i den andre.

Vé no velkomen med æra, pater Ragnar!

Aasmund Robert Vik – aasmundrobert@gmail.com

Søndag 27. september var det igjen en festdag i St. Hallvard menighet. Biskop Bernt var på besøk og feiret høymessen for oss, og pater Ragnar Leer Salvesen ble høytidelig innsatt som vår nye sogneprest. Han overtok etter pater Carlo ved månedsskiftet, så han hadde rukket å bli kjent med menighetens mange medarbeidere og aktiviteter allerede. Han var allerede kjent med St. Hallvard fra et opphold her mens fransiskanerne ennå holdt til i menigheten, men vi har økt både i antall medlemmer og aktiviteter siden den gang – bygget er noe ombygget i den private delen, men kirkerommet er det samme vakre. Med sin relativt «unge» alder har pater Ragnar rukket å bli en erfaren prest.

Kirken var fullsatt – etter de nåværende bestemmelsene, og Ragnar ble gitt en verdig velkomst. Han kommer fra stillingen som sogneprest i Vår Frue menighet i Porsgrunn, som også i begynnelsen innebar å være konstituert sogneadministrator for den relativt nyopprettede St. Frans menighet i nabobyen Larvik noen måneder.

Det hadde vært naturlig å markere innsettelsen med en utvidet kirkekaffe, som vi har pleid å gjøre ved slike begivenheter, for å gi ham en skikkelig velkomst, men vi vet alle hvorfor det ikke var mulig nå. Det ble istedet holdt en mottakelse med et mindre antall gjester, bestående av menighets- og finansrådene, staben av ansatte og noen frivillige med lang ansiennitet i menigheten – og ikke å forglemme noen representanter fra St. Elisabethsøstrene, som er en kjær del av vårt menighetsfellesskap. Igjen fikk gjestene glede av å nyte noe av det som gjerne kjennetegner en katolsk menighet i Norge: internasjonale velsmakende matretter med god drikke til.

For å si det med en ***lett*** omskrivning av tittelen til et verk av den norske komponisten Geirr Tveitt: Vé no velkomen med æra, pater Ragnar!

Maria og Chi serverer maten i henhold til Covid-bestemmelsene (venstre)
Noen få gjester kunne være med under 'festen' i menighetssalen, bakerst sitter biskopen og vår nye sogneprest

Fratelli tutti

Fratelli Tutti (FT) – Pavens opprop til alle mennesker av god vilje om å bygge en ny verden

Inntog, messe på Petersplassen, Roma

Helga Haass-Männle – Helga.Mannle@katolsk.no

Ingen av oss blir frelst alene, vi kan kun bli frelst sammen (FT 32)

I sin nye encyklika Fratelli Tutti, signert 3. oktober i Assisi, gir paven oss sin visjon av en verden som har lagt urettferdighet, fiendskap, nasjonalisme og kapitalisme bak seg.

Pave Frans har adressert denne encyklikaen ikke bare til katolikkene, men til alle mennesker av god vilje. Paven ber oss om å reflektere over hans tanker og svare med å sette dem ut i livet – å bygge på 'brorskap' og 'sosialt vennskap', være medmennesker som tar ansvar for særlig de svake og marginaliserte, de fattige, hungrige og alle som trenger hjelp – uansett hvor de måtte befinne seg på denne kloden, uansett hvem de er, uansett hva de tror på. Menneskerettighetene gjelder alle og overalt.

Leonardo Boff, den profilerte frigjøringsteologen fra Brasil, mener at Fratelli Tutti kommer til å bli et landemerke i kirkens sosiale lære. Han stadfester: Paven har gjort sin del. Nå er det vi som må sørge for at denne drømmen ikke forblir en drøm, men settes ut i livet. I Fratelli Tutti ser paven for seg en bevegelse fra en teknisk-industriell og individualistisk sivilisasjon til en

Kristus på fasaden til St. Peter i Roma

sivilisasjon av solidaritet og bevaring og omsorg for hele livet. For å kunne begynne dette store prosjektet - som ikke er mindre enn et paradigmeskifte - ber paven oss om å finne nye veier av håp, slik at vi ikke går trett. Hvor skal vi begynne? Pavens svar: Ikke forvent at noe kommer ovenfra. Begynn med deg selv, på det lokale og konkrete planet. Og spre det derfra ut over hele verden.

De viktigste punktene i teksten er:

- En drøm om fornyet møte, dialog, rettferdighet og fred
- Nye veier av håp
- En invitasjon til «en kjærlighet som er i stand til å overskride grenser»
- En oppfordring til "en bedre type politikk"
- Fred avhenger av "et fornyet møte med de mest fattige og sårbare områder i samfunnet"

Her kommer et forsøk på å sammenfatte noe av det viktigste pave Frans har sagt – og det er ikke lite. Paven berører slike aktuelle emner som krig, dødsstraff, rasisme og terrorisme. Han ivrer for å verne om menneskerettighetene og menneskeverdigheten. Veien til et verdensomspennende brorskap må gå via dialog, tålmodighet og tillit.

I ensyklikaens første kapittel beskriver paven hvordan konsekvensene blir når vi bygger murer for å holde andre mennesker på avstand. Kilden til dette ønsket om å isolere seg kan være nye former for egoisme, tap av sosial empati, og tap av bevisstheten av vår historie, en overdreven og aggressiv nasjonalisme og en 'kulturell kolonisasjon'. Til tross for alle de mørke skyggene i verden, som på ingen måte bør ignoreres, oppfordrer paven til håp. Menneskerettighetene må gjelde for alle og overalt. Vi bør tie stille og lytte til hverandre: Vi kan i felleskap lete etter sannheten i dialog, i rolige samtaler, i ivrige diskusjoner. Dette er en vei som krever tålmodighet og er preget av å lytte og å lide. Denne veien kan samle erfaringer fra alle mennesker. Paven etterlyser en felles kurs for hele verden slik at ressursene og godene kan deles rettferdig mellom alle folk.

Hele det andre kapitlet er viet lignelsen om den 'barmhjertige samaritan'. Ved hjelp av de ulike hendelsene og karakterene i lignelsen forklarer paven hva han mener med 'brorskap' og 'sosialt vennskap'. Motivasjonen for å åpne sitt eget hjerte slik at den fremmede ikke blir ekskludert, er Pavens store ønske for oss, for hele menneskeslekten. Så tidlig som i 2. Mosebok finnes regler for hvordan en skal behandle en 'fremmed'. Påbudet om gjestfriheten blir forbundet med folkets egen erfaring av å være 'fremmede' i Egypt (2 Mos 22,20; 23,9 og 3. Mos 19,33-34). Ansvar for de 'fremmede', de svake og marginaliserte, flyktninger og migranter, syke og handikappede er ikke en sak kun for regjeringer og parlamenter. Vi selv må sørge for at alle blir inkludert, at det gode og rettferdige skjer i våre liv. Men, maner paven, «ikke jobb alene og individuelt. Gi avkall på trangsynet og endeløse konfrontasjoner. Bygg visjonen om en inkluderende verden og sett den ut i livet!» Hva han mener med 'inkluderende verden' omtaler paven i tredje kapittel.

Ingen kan modne og utvikle seg selv uten å møte og snakke med andre mennesker. Livet eksisterer der mennesker møtes, der det finnes relasjoner, felleskap, brorskap og trofasthet. Forutsetningen er at mennesket makter å gi slipp på seg selv, sine egne behov og ønsker, og kan henvende seg fullt ut til den andre i møtet. Paven presiserer: Eksklusive grupper og selvsentrerte par som definerer seg selv som "vi" i motsetning til resten av verden, er vanligvis raffinerte former for egoisme og ren isolasjon.

Pave Frans forklarer hvorfor det er så viktig å ikke isolere seg, være åpen mot andre mennesker, kulturer, ståsteder og synsvinkler: «Det er ingen tilfeldighet at

Kveldsstemning over St. Peter, Roma

Wadi al Qilt, ikke langt fra museet til 'Den barmhjertige samaritan'

mange små grupper som har overlevd i ørkenområder, har en sjenerøs velkomstkultur for forbipasserende fremmede. Disse gjestfrie menneskene innså at alle verdiene de satte pris på, nødvendigvis gikk hånd i hånd med denne evnen til å overskride seg selv gjennom en åpenhet for andre.»

Førsteplassen i våre møter er forbeholdt kjærligheten. Denne form for kjærlighet er gitt ved Guds nåde og er en oppmerksomhet for den andre jeg møter, å ha fokus på den andre. Denne bevegelsen blir etter hvert større og til slutt er vår kjærlighet rettet mot hele det universale felleskapet. Ingen modnes eller når fullendelsen når vedkommende isolerer seg. Gjennom sin iboende dynamikk krever kjærlighet en progressiv åpning, en stadig større evne til å akseptere andre, i et uendelig eventyr som bringer alle marginaliserte sammen til en full bevissthet av tilhørighet. Som Jesus sa til oss: "Dere er alle søsken" (Mt 23: 8).

Det at vi vokser mer og mer sammen på denne kloden gjennom tidenes løp, til tross for mangfoldet av etniske grupper, samfunn og kulturer, viser at vi er kalt til å danne et globalt samfunn som består av søsken som aksepterer og bryr seg om hverandre. Paven oppfordrer til å utrydde rasisme og inkludere alle, og ikke å glemme de handikappede og gamle. Fordi: «likevel kan alle gi et unikt bidrag til det felles beste gjennom sin egen personlige biografi.»

Denne kjærligheten, som overskrider alle grenser, er grunnlaget for det paven kaller 'sosialt vennskap' – i

Pieta i St. Peter, Roma, Jesus svartfarget, hyllest til bevegelsen 'Black lives matter', Pontificia Academia pro vita

Jesu nattverd, mosaikk. Det gresk ortodokse klosteret i Kapernaum, Israel

hvert land, i hver by. Han understreker at dette ikke er ensbetydende med 'å bli like', tvert om: «Hvor mye må vår menneskelige familie lære å leve sammen i harmoni og fred uten at vi alle trenger å være like!« Det må utvikles en bevissthet om hva en person er verdt, alltid og under alle omstendigheter. Alle mennesker har samme menneskeverd selv om de gjør lite, selv om de er født eller oppvokst med begrensninger; for dette reduserer ikke deres enorme menneskelige verdighet, som ikke er basert på omstendighetene, men på verdien av deres vesen.

Så forklarer paven hvordan han forestiller seg et perfekt samfunn: Et humant og broderlig samfunn er i stand til å sikre på en effektiv og stabil måte at alle mennesker blir ledsaget på deres livsvei, ikke bare for å tilfredsstille deres grunnleggende behov, men for at de skal kunne gi sitt beste, selv om deres prestasjoner kanskje ikke er utmerket, selv om de beveger seg sakte, selv om effektiviteten deres er av liten betydning. Hvis ikke rettigheten til ethvert menneske er harmonisk rettet mot det større gode, vil det til slutt bli oppfattet som ubegrenset og dermed bli en kilde til konflikt og vold. Vi må altså strebe etter det som er godt, som er det beste for de andre: deres modning, sunn vekst, utøvelse av dyder og ikke bare materiell velstand. La oss fremme det gode, for oss selv og for hele menneskeheten, og sammen vil vi bevege oss mot en ekte og helhetlig vekst. Verdiene av frihet, gjensidig respekt og solidaritet kan formidles fra tidlig alder!

Hva er da 'solidaritet'? Solidaritet betyr at man tenker og handler i samfunnets forstand, at man prioriterer alles liv - og ikke at noen få rår over det meste av verdens rikdommer og goder. Det betyr også å kjempe mot de strukturelle årsakene til fattigdom: ulikhet, mangel på arbeid, land og bolig, nektelse av sosiale- og arbeidsrettigheter. Det betyr å kjempe mot de destruktive effektene av pengenes herrevelde.

Vi må tenke nytt om hva det betyr å eie noe. Eiendom har en sosial funksjon. Allerede den hellige Gregor har sagt: Når vi gir noe til de fattige, så gir vi ikke noe som er vårt, men vi leverer tilbake det som er deres. Hvis noen tilegner seg noe, er det bare for å forvalte det til alles beste. Men manglende evne til å gi alle den samme menneskelige verdighet betyr noen ganger at de mer utviklede regionene i visse land prøver å frigjøre seg fra "ballasten" til de fattigere regionene for å kunne øke sitt eget forbruk ytterligere. Derfor burde vi danne et nytt nettverk av internasjonale relasjoner som er i stand til å løse de alvorlige globale problemene. Vi må etablere en ny etikk om internasjonale relasjoner. Enten løser vi de globale problemene sammen eller vi løser dem ikke i det hele tatt.

Morgenstemning over Galileasjøen ved Dalmanuta

Det er mulig å drømme om og tenke på en annen menneskehet. Det er mulig å ønske seg en planet som tilbyr land, hjem og arbeid for alle mennesker. Dette er den sanne veien til fred, og ikke den meningsløse og kortsiktige strategien med å så frykt og mistanke om eksterne trusler. Fordi en virkelig og varig fred bare er mulig i forbindelse med en global etikk om solidaritet og samarbeid i tjeneste for en fremtid som er formet av gjensidig avhengighet og medansvar i hele menneskeslekten i dag og i morgen. Vi trenger en juridisk, politisk og økonomisk verdensorden for at alle kan utvikle deres potensial.

I fjerde kapittel utdyper paven hvordan vi kan sette denne drømmen ut i livet: vi må utvikle et åpent hjerte for hele verden. Det er ingen liten oppgave! Hva betyr det for vårt forhold til migranter og flyktninger? Pavens svar: Det ville være ideelt hvis unødvendig migrasjon kunne unngås, og dette kan oppnås ved å skape betingelser for et liv i verdighet og vekst i opprinnelseslandene, slik at alle har sjansen for helhetlig utvikling. Inntil dette er oppnådd kan vår innsats for migranter som kommer til oss, oppsummeres i fire verb: motta,

Blomster i Israel

Muren med vakttårn mellom Jerusalem og Betlehem

beskytte, fremme og integrere. I avsnitt 130 kommer pave Frans med en ganske detaljert liste over tiltak for mennesker som flykter fra en ekstrem humanitær krise. Den inkluderer tilgang til tilstrekkelig antall visa, humanitære korridorer, ordentlige boliger, tilgang til juridisk hjelp, arbeid, religions- og bevegelsesfrihet, bankkonti mm. Han krever full borgerrett til alle migranter som er blitt del av det sosiale livet i et land.

Paven beskriver de gavene som vi gir og får ved å møte mennesker fra andre kulturelle sammenhenger. Det oppstår noe nytt i disse møtene. Vi kan utvikle oss videre uten å miste det som utgjør vår kultur, våre liv. En åpenhet som ikke verner om det som er mest verdifullt, er ikke løsningen. Akkurat som det ikke er noen dialog med andre uten personlig identitet, er det heller ingen åpenhet mellom folk uten kjærlighet til sitt eget land, dets folk og deres respektive kulturelle særegenheter.

Man kan imidlertid ikke tenke lokalt på en sunn måte uten en oppriktig og inderlig åpenhet for det universelle, uten å stille spørsmålet hva som skjer andre steder, uten å bli beriket av andre kulturer eller å vise solidaritet når andre folk er i nød.

Kapittel fem er viet til den nye politikken som trengs for å sette 'brorskap' og 'sosialt vennskap' ut i livet. For å oppnå noe stort må det bli til en 'kollektiv drøm'. Det er en langsom og vanskelig prosess som krever utholdenhet og tålmodighet. Det store emne er 'arbeid'. Arbeid bør gi mulighet til et verdig liv for alle. Viktig i denne sammenheng er å dele arbeid rettferdig, skape flere arbeidsplasser, ha gode, rettferdige handelsforhold, sosial rettferdighet og en god politisk innstilling til alle statsborgere.

Det som til nå er blitt sagt, krever nok at vi gjør en helomvending i våre hjerter, i våre vaner og i vår livsstil. Vi må kjempe mot vår egoisme, vår treghet og likegyldighet og andre usunne, destruktive tilbøyeligheter. Markedet alene løser ikke alle problemer, selv om vi noen ganger gjør dette dogmet til en nyliberal trosbekjennelse. Vi må gjøre en innsats for bedre utdanning, utvikle solidariske holdninger, jobbe med å oppfatte livet på en mer helhetlig måte og prøve å utvikle en dypere spiritualitet. Våre møter vil på den måten få en større kvalitet.

Kveldsstemning over Roma

Det er viktig å fordele makt (spesielt innen politikk, økonomi, forsvar og teknologi) mellom mange ulike mennesker. Etablering av et rettssystem for å regulere krav og interesser vil også bidra til å begrense makten enkeltpersoner måtte ha. Økonomi- og finanssektoren har utviklet seg overnasjonalt. Det finnes tydelige tegn på at de dominerer politikken. Denne tendensen må motvirkes ved å utvikle sterke og mer effektivt organiserte internasjonale institusjoner som begrenser maktmisbruk. Det bør skaffes en mer virksom verdensorganisasjon som kan utrydde hunger og nød og som forsvarer grunnleggende menneskerettigheter. De store ressursene som ligger i den teknologiske utviklingen, må brukes på en intelligent måte. Politikken må ikke underkaste seg økonomien. Den må vurderes på nytt som 'et høyt kall, en av de mest verdifulle former for nestekjærlighet, fordi den skal realisere det beste for alle'.

Det trengs en kultur av toleranse, samliv og fred. Konflikter må løses fredelig. Multilaterale kontrakter er å foretrekke fremfor bilaterale. God politikk forener kjærlighet med håp, med tillit til det gode som er i folks hjerter tross alt. De store resultatene kan ikke alltid oppnås. Derfor, hvis jeg klarer å hjelpe bare én person til å få et bedre liv, rettferdiggjør det mitt livs innsats.

En god politiker bør stille seg disse spørsmålene: Hvor mye kjærlighet har jeg lagt i mitt arbeid? Har jeg hjulpet folket til å utvikle seg? Hvilke spor har jeg satt i samfunnets liv? Hvilke ekte relasjoner har jeg etablert? Hvilke positive krefter har jeg frigjort? Hvor mye sosial fred har jeg sådd? Hva har jeg oppnådd på det stedet som er blitt betrodd meg?

Sjette kapittel handler om dialog og 'sosialt vennskap'. Det å nærme seg hverandre, uttrykke seg, lytte til hverandre, se på hverandre, bli kjent med hverandre, prøve å forstå hverandre, lete etter kontaktpunkter - alt dette er oppsummert i ordet 'dialog'. En utholdende og modig dialog forårsaker ikke den samme mediale oppmerksomheten som for eksempel hissige diskusjoner og konflikter, men den hjelper verden på en stille og rolig måte til å leve bedre – og dette mye mer enn vi er klar over. Mellom de to ekstreme posisjonene 'egoistisk likegyldighet' og 'voldelig protest' er dialogen opsjonen som alltid er mulig.

Dialogen forveksles ofte med noe helt annet, nemlig en heftig meningsutveksling i sosiale nettverk, som ikke sjelden påvirkes av medieinformasjon som ikke alltid er pålitelig. Dette er bare monologer som går parallelt. De forplikter imidlertid ingen, slik at innholdet ofte er opportunistisk og motstridende. Formidlingen av fakta og appeller i media, som ikke sjeldent higer etter sensasjoner, forhindrer faktisk ofte en dialog. Enhver tillates i disse fora å opprettholde sine egne ideer, interesser og opsjoner uten korreksjoner og de andres feil tjener som en unnskyldning. Det er en uskikk å raskt sette motstanderen i miskreditt og bruke ydmykende skjellsord i stedet for å delta i en åpen og respektfull dialog der man ser etter en syntese som viser veien videre.

Det er viktig å respektfullt fremme sannheten, uansett hvilke personlige interesser noen måtte ha. Den ekte dialogen i samfunnet krever evnen til å respektere den andres synspunkt og akseptere at den kan inneholde legitime overbevisninger eller interesser. Forskjeller er kreative, de skaper spenninger og det å løse opp en spenning er menneskehetens fremgang. For å finne frem til sannheten, for å mer helhetlig og fullstendig begripe virkeligheten, er den tverrfaglige utvekslingen et betydelig redskap.

I denne globaliserte verden kan media hjelpe oss til å føle oss nærmere hverandre, at vi utvikler en ny følelse av den menneskelige familiens enhet, som oppfordrer oss til solidaritet og seriøs innsats for et verdigere liv. I et pluralistisk samfunn er dialog den beste måten å verdsette det som alltid må anerkjennes og respekteres.

Kuppelen av St. Peter, Roma

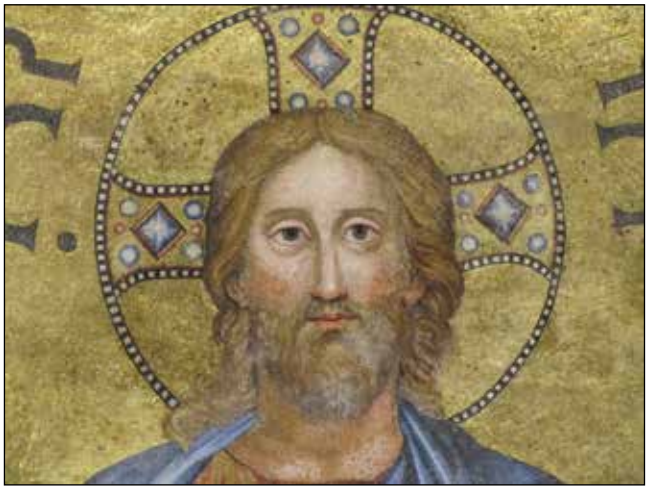

Mosaikk Jesus Kristus, St. Paul utenfor murene, Roma

Vi bør sette møteprosesser i gang, prosesser som bygger opp et folk som kan integrere forskjellene. La oss utstyre våre barn med dialogens våpen! La oss lære dem den gode kampen gjennom å møtes!

Vi må vinne tilbake vår vennlighet. En av Åndens frukter er godhet, det å være mild og øm, det å støtte og trøste andre. Kan vi ikke bruke oppmuntrende ord som gir styrke og bygger opp, som trøster og gir mot i stedet for ord som ydmyker, bedrøver, irriterer og nedsetter? Hvor godt er det å møte en vennlig person som kan sette sin egen frykt, sine egne behov til side for å være oppmerksom, smile til oss, si et oppmuntringens ord, åpne opp et rom for å lytte midt iblant så mye likegyldighet?

Å praktisere vennlighet er ikke en liten detalj eller en overfladisk holdning. Siden det forutsetter forståelse og respekt, fører det i et samfunn - når det blir til en kultur - til en radikal forandring av livsstilen, sosiale forhold og måten ideer blir diskutert og sammenlignet. Vennlighet letter søket etter en konsensus og åpner veier der bitterhet ville ødelegge alle broer.

Syvende kapittel: Veier til et nytt møte

I mange deler av verden trenger vi fredsprosesser som fører til helbredelse. Det er behov for modige og kreative fredsskapere som er villige til å sette i gang prosesser som fører til helbredelse og nye møter. Å møte hverandre på en ny måte forutsetter at vi møtes med et ydmykt sinnelag som kan akseptere fortiden slik at fremtiden ikke blir belastet med egen misnøye, forvirringer og projeksjoner. Faktisk trenger en fredsprosess et kontinuerlig engasjement. Det er tålmodig arbeid i søken etter sannhet og rettferdighet, som hedrer minnet om ofrene, og gradvis fører til et felles håp som er sterkere enn hevnen.

Sannheten er den uatskillelige følgesvenn til rettferdighet og barmhjertighet. Sammen er disse tre essensielle for å bygge fred. På den annen side hindrer enhver

Caritas Baby Hospital, Betlehem, Palestina

Jødiske bosettinger på Vestbredden

Jerusalem, klippedomen og Den hellige gravs kirke (bak)

av dem at de andre kan bli forfalsket. Sannheten må ikke føre til hevn, men heller til forsoning og tilgivelse.

Ekte forsoning oppnås proaktivt ved å danne et nytt samfunn basert på tjeneste i stedet for ønske om å dominere; et samfunn som er basert på å dele det man har med hverandre i stedet for at hver kjemper egoistisk for størst mulig formue; et samfunn der verdien av å være sammen som mennesker til slutt er viktigere enn noen mindre gruppe, det være seg familie, nasjon, folk eller kultur.

Arbeidet med å overvinne hindringer som adskiller oss, uten å gi opp sin egen identitet, forutsetter at en grunnleggende følelse av tilhørighet er levende i alle. Gleder og sorger til den enkelte er alles gleder og sorger. Dette er familie! Hvis vi kunne lykkes med å se våre politiske motstandere eller våre naboer med de samme øynene som vi ser våre barn, koner eller ektemenn, far eller mor, hvor bra det ville være! Elsker vi samfunnet vårt, eller forblir det noe rart, noe anonymt, som ikke inkluderer oss, ikke angår oss, ikke forplikter oss?

I denne forbindelsen må vi ikke glemme de mest marginaliserte. Først når vi kommer så nær de fattige at vennskap kan utvikle seg, vil vi virkelig lære å forstå hva

Monument foran Yad Vashem, Jerusalem

som er viktig for de fattige i dag, hva de legitimt lengter etter og hvordan de selv lever sin tro. Innsatsen for de fattige bør føre oss til å bli venner med dem. Alle som ønsker å bringe fred til et samfunn, må ikke glemme at ulikhet og mangel på helhetlig menneskelig utvikling gjør fredsbygging umulig. Fordi uten like muligheter, finner de forskjellige former for aggresjon og krig fruktbar jord, som før eller siden forårsaker eksplosjonen. En

Genesaretsjøen ved Dalmanuta

ny begynnelse må alltid starte med de mest marginaliserte av våre søsken.

En brobygger må være klar over at noen konflikter ikke er til å unngå. Man må være tro sin egen innsikt og avgjørelse, og dette kan skape konflikter (Mt 10,34-36). Kristus har aldri oppfordret til vold og intoleranse. I Mat 10,34-36 handler det om å tåle den uunngåelige konflikten. Kirkens hensikt er ikke å fordømme enhver sosial konflikt. Men tilgivelse og forsoning er ekstremt viktige spørsmål for kristendommen. Tilgivelse betyr ikke å tillate at ens egen verdighet og andres verdighet fortsatt bli tråkket på, eller at en kriminell kan fortsette å skade. De som lider urett, må ettertrykkelig forsvare rettighetene og familiene sine, nettopp fordi de må beskytte verdigheten som er gitt dem, en verdighet som Gud elsker. Målet må være å finne den indre freden og forsone seg med livet.

Det er ikke en lett oppgave å overvinne den bitre arven etter urettferdighet, fiendtlighet og mistenksomhet som oppstår i kjølvannet av en konflikt. Dette kan bare gjøres ved å beseire det onde med det gode (Rom 12:21) og dyrke de dyder som fremmer forsoning, solidaritet og fred. Den som på denne måten lar godheten vokse i seg selv, vinner en rolig samvittighet og dyp glede, selv midt i vanskeligheter og misforståelse. Selv når noen er utsatt for fornærmelser er ikke godhet en svakhet, men en reell styrke som er i stand til å gi avkall på gjengjeldelse. Vi må erkjenne i våre egne liv at den harde dommen i mitt hjerte mot min bror eller søster, såret som ikke er helbredet, ondskapen som ikke er tilgitt, bitterheten som bare vil skade meg, at alt dette er en krig som kjempes i mitt indre, en ild i mitt hjerte som må slukkes slik at det ikke blir en stor brann.

Ekte forsoning unngår imidlertid ikke konflikt. Forsoning kan være konfliktens 'frukt' hvis den løses gjennom dialog og klare, ærlige og tålmodige forhandlinger. Forsoning er en dyp personlig sak og kan ikke påtvinges et helt samfunn. Det som aldri må aksepteres er forslaget om å glemme. Shoah (Holocaust) må aldri glemmes. Atombombene over Hiroshima og Nagasaki må aldri glemmes. Vi må heller ikke glemme forfølgelsen, slavehandelen og den etniske rensingen som har funnet sted og fremdeles finner sted i forskjellige land, og så mange andre historiske hendelser som gjør at vi skammer oss over å være mennesker. Vi må huske dem igjen og igjen, uten å bli slitne eller følelsesløse.

I dag er fristelsen stor til å snu tidevannet ved å si at så mye tid har gått, og vi må se fremover. For Guds skyld, nei! Uten hukommelse kan du ikke gå videre, du kan ikke utvikle deg uten et omfattende og klarsynt minne. Vi må holde den kollektive bevisstheten i live og være vitne om de forferdelige hendelsene for fremtidige generasjoner. Vi bør også minnes dem som midt i et forgiftet og korrupt miljø var i stand til å gjenvinne sin verdighet, og som valgte solidaritet, tilgivelse og brorskap. Det gjør godt å huske det som var godt. Tilgivelsen inkluderer ikke det å glemme.

Det er to ekstreme situasjoner som kan presentere seg som løsninger under spesielt dramatiske omstendigheter. Man overser det faktum at dette er feil svar, som ikke løser problemene de tror de kan overvinne, og at de til slutt bare tilføyer nye destruktive faktorer til det nasjonale og globale samfunnet. Det er krig og dødsstraff.

Aldri mer krig! Krig er svikt i politikk og menneskehet, en skammelig kapitulasjon, et nederlag mot ondskapens krefter. Løsningen på verdens problemer kan heller ikke være å skremme andre bort ved å true med å bruke kjernefysiske, kjemiske eller biologiske våpen. Vi må spørre oss selv om hvor bærekraftig en fryktbasert stabilitet kan være, i den grad den øker frykten og undergraver tillitsfulle forhold mellom folk. Denne tilliten kan bare bygges gjennom dialog som ærlig er rettet mot det felles beste. Og med pengene som brukes til våpen og andre militære utgifter, oppretter vi et verdensfond for å få slutt på sulten en gang for alle og fremme utviklingen i de fattigste landene.

Dødsstraff: Det vil alltid være en kriminell handling å drepe noen. Johannes Paul II uttalte klart og tydelig at dødsstraffen er uegnet på moralsk nivå og unødvendig på strafferettslig nivå. I dag sier vi tydelig at "dødsstraff

Skulptur med de tre monoteistiske religioner, Israel

ikke er tillatt" og kirken er fast bestemt på å be om avskaffelse av dødsstraff over hele verden. Frykt og harme fører lett til at straff tolkes i en hevngjerrig, om ikke grusom, retning snarere enn som en del av en prosess som skal føre til helbredelse og reintegrering i samfunnet.

Det finnes en tendens til bevisst å bygge opp fiendebilder: klisjeer som kombinerer alle de karakteristikkene som samfunnet oppfatter eller tolker som truende. De samme mekanismene som fører til dannelsen av disse bildene, tillater spredning av rasistiske ideer. Det er utenkelig at stater i dag ikke har andre midler enn dødsstraff for å beskytte livene til andre mennesker mot urettferdige angripere.

Det finnes utallige argumenter mot dødsstraffen. Justismord er et av dem. Derfor er alle kristne og mennesker med god vilje i dag kalt til å kjempe, ikke bare for avskaffelse av dødsstraff - uansett om det er lovlig eller ulovlig - i alle dets former, men også for å forbedre levekårene i fengsler, med respekt for menneskeverdighet til de personene som er fratatt sin frihet. Og jeg forbinder dette med den livsvarige fengselsstraffen. Livsvarig fengsel er en skjult dødsstraff. La oss huske: Selv morderen mister ikke sin personlige verdighet, og Gud selv garanterer det.

Det åttende kapittel omtaler hva religionene kan gjøre i tjenesten for brorskap i verden. Basert på forståelsen av hvert menneske som en skapning med et kall om å bli Guds barn, gir de forskjellige religionene et verdifullt bidrag til utviklingen av brorskap og forsvaret av rettferdighet i samfunnet. Dialogen mellom mennesker av forskjellige religioner foregår ikke bare på grunn av diplomati, vennlighet eller toleranse. Biskopene i India skriver: «Målet med dialogen er å etablere vennskap, fred og harmoni, og å dele moralske og åndelige verdier og opplevelser i en ånd av sannhet og kjærlighet».

Hvis det ikke eksisterer noen transcendent sannhet som mennesket kan adlyde og dermed nå til sin fulle identitet, finnes det ikke noe sikkert prinsipp som garanterer rettferdige forhold mellom menneskene. Røttene til den moderne totalitarismen ligger i negasjonen av den transcendente verdigheten til mennesket som er et synlig bilde av den usynlige Gud. Så lenge vi ikke tilslører den oppriktige søken etter Gud med våre ideologiske eller målrettede interesser, hjelper denne søken oss å oppdage at vi alle er brødre og søstre.

Det må erkjennes at hovedårsakene til krisen i den moderne verden er en bedøvet menneskelig samvittighet og fremmedgjøring fra religiøse verdier, samt

dominansen av individualisme og materialistiske filosofier, som guddommeliggjør mennesket og setter verdslige så vel som materielle verdier på plassen til de høyeste og transcendente prinsippene. Derfor må det etableres et rom til ettertanke og refleksjon som baserer seg på en religiøs bakgrunn og som samler de eldgamle erfaringer og visdommer. De klassiske religiøse tekstene kan være av betydning for alle tider. De kan ha en motiverende kraft som åpner stadig nye horisonter, stimulerer refleksjon, utvider sinnet og øker følsomheten. Faktisk er de imidlertid foraktet for sin mangel på en rasjonalistisk virkelighetsoppfatning.

Av disse grunner begrenser ikke kirken, selv om den respekterer politikken, sin egen misjon til den private sfæren. Tvert imot, den kan ikke og må ikke stå til side i byggingen av en bedre verden. Den bør heller ikke unnlate å vekke sjelens krefter som kan berike hele samfunnets liv.

Det er sant at religiøse embedsmenn ikke skal drive partipolitikk. Det er lekfolkets oppgave. Men kirkens embedsmenn kan heller ikke gi avkall på den politiske dimensjonen av tilværelsen som inkluderer konstant oppmerksomhet mot det felles beste og omtanke for helhetlig menneskelig utvikling. Kirken har en offentlig rolle som ikke er begrenset til dens forpliktelse til omsorg eller utdannelse, men heller engasjerer seg i tjenesten for å hjelpe mennesket å utvikle seg og for å bygge et verdensomspennende brorskap.

Kirken skal være et hus med åpne dører. Den skal være en kirke som tjener, som bryter opp, som forlater sine kirkebygg, som går ut av sakristiene, for å ledsage livet, støtte håpet og være et tegn på enhet, for å bygge broer, for å bryte gjennom murer og så forsoning.

Kirken verdsetter Guds handling i andre religioner og avviser ikke noe som er sant og hellig i disse religionene. Gud ser med hjertet. Og Guds kjærlighet er den samme for alle, uavhengig av religion. Og hvis noen er ateist, er det den samme kjærligheten. Når dommedagen kommer og det blir nok lys på jorden til å se tingene som de er, vil vi oppleve mange overraskelser!

Den oppriktige og ydmyke tilbedelsen av Gud fører ikke til diskriminering, hat og vold, men til respekt for livets ukrenkelighet, til respekt for andres verdighet og frihet, og kjærlig forpliktelse til alles beste. For det er sant: Den som ikke elsker, kjenner ikke Gud; for Gud er kjærlighet (1 Joh 4: 8). Det er derfor den motbydelige terrorismen, som truer sikkerheten til mennesker i øst så vel som i vest, i nord og i sør og sprer panikk, frykt og redsel så vel som pessimisme, skyldes ikke religion - selv om terroristene utnytter den. Terrorismen skyldes gjentatte falske tolkninger av religiøse tekster, men også hunger, fattigdom, urettferdighet, undertrykkelse og selvopphøyelse. Derfor er det nødvendig å slutte å støtte terroristiske grupper ved å skaffe penger, våpen, planer eller rettferdiggjørelse. Også støtten gjennom mediedekning bør avsluttes. Terrorisme er en internasjonal forbrytelse som truer sikkerhet og fred i hele verden.

Budet om fred er dypt innskrevet i de religiøse tradisjonene. På et møte med storimam Ahmad al Tayyib ble det stadfestet at religionene aldri må oppfordre til krig, vold eller blodsutgytelse. Religionene skal aldri vekke følelser av hat, fiendtlighet og ekstremisme.

I Guds navn og alt som nettopp er blitt sagt velger vi dialogens kultur som veien, det generelle samarbeid som atferdsregel, og gjensidig forståelse som metode og målestokk.

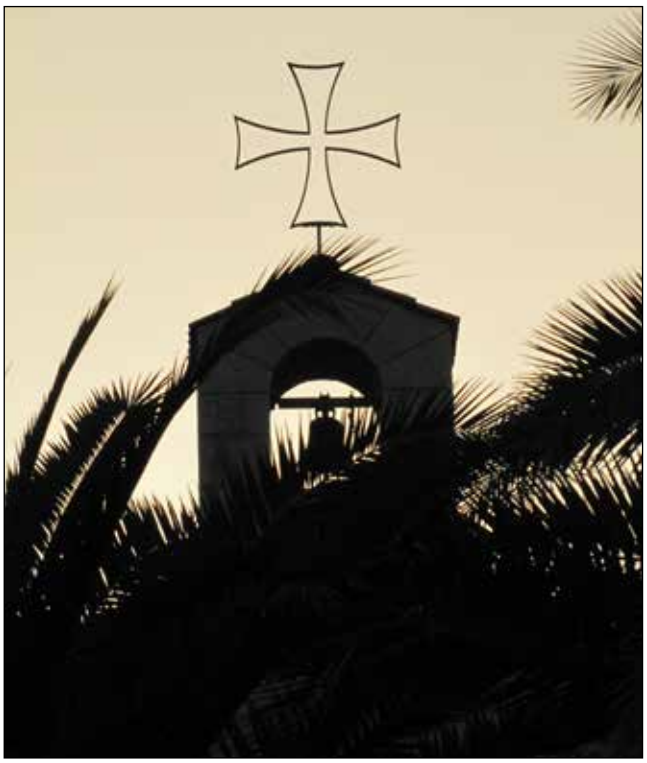

Brødunderets kirke, Tabgha, Israel

Pave Frans på Petersplassen

St. Hallvard menighet på pilegrimstur

Frøydis Gustavsen – froydisgustavsen@gmail.com

Redaksjonen har gleden til å presentere i det følgende glimt av et utvalg av menighetens pilegrimsreiser i det nye tusenåret. Menigheten har en god tradisjon for å dra på pilegrimsreiser. Når tidene blir bedre, skal vi ta opp tråden igjen og dra sammen til nye og spennende reisemål.
Bak i bladet finner dere en artikkel om Carlo Acutis som nylig ble saligkåret og om St. Elisabethsøster Wlodzimira Wojtczak som er på vei til å bli saligkåret. Begge to kan så bli helligkåret. Våre pilegrimsreiser gikk ofte til steder hvor hellige personer har virket, i Vadstena var det den hellige Birgitta, på Selja den hellige Sunniva, på Stiklestad døde den hellige Olav. Men les selv:

Jubelåret 2000 – Vadstena

Vi starter vårt tilbakeblikk på noen av våre tidligere pilegrimsturer med Jubelåret 2000. Jubelåret var planlagt med flere arrangementer, bl.a. en pilegrimsreise til Vadstena hvor det skulle være et nordisk katolsk stevne dette året. Det viste seg etterhvert at de svenske arrangørene ikke maktet å få til noe stevne, men vi bestemte oss for å reise likevel under mottoet: «St Hallvard menighet blir stående der andre faller». Pilegrimsprest

var vår egen sogneprest pater Nikolas, og eget program ble laget. Biskop Anders Arborelius skulle opprinnelig holde et foredrag på det nordiske stevne, men nå var stevnet avlyst. Brev ble sendt med spørsmål om han likevel kunne møte oss i Vadstena, noe han gledelig nok etterkom. Det ble messefeiring både i domkirken i Vadstena og messe og foredrag «Guds rike – et rike for syndere og helgener» i klosteret Heliga Hjärta i Omberg. Vi måtte ta en del på sparket ettersom det jo ikke var vi som skulle ha laget programmet, men vi fikk rike dager med vesper i «Blåkyrkan» Birgittakirken, sangspill om den hellige Birgitta, pilegrimsvandring og besøk hos Birgittasøstrene. Storfornøyde var pilgrimene som vendte hjem.

2001 – Pilegrimsreise til Selja

Pilegrimsreisen til Vadstena ga mersmak, og året etter, 2001, gikk reisen til Selja, Norges første pilegrimssted med vår egen helgen Sunniva. Reisen gikk med buss nordover, og også denne gangen med han som etterhvert ble vår egen bussjåfør, Harald Hendriksson, som kjørte dit vi skulle, som fulgte med på alt vi gjorde og som hjalp alle til enhver tid med det det var behov for. Vårt første messested var Vågå Stavkirke, og neste dag ble det messe i den gamle vakre stenkirken St Gjetmund fra år 1150, i Åsheim. Neste stopp var Selje, hvor vi først tok en tur til Stadtlandet via Dragseidet med korset som markerer stedet der Olav Trygvasson talte til folket og bød dem kristendommen i år 997. Her ble "Gud signe vårt dyre fedreland" avsunget. Selja-eksperten fremfor noen, Alf Tore Hommedal, tok veien fra Bergen, guidet oss rundt på øya og fortalte oss om stedet, historien og sagnene. Vi besøkte Sunnivahulen og Albanus klosterruiner. Messe skulle feires i kirkeruinene, men så satte det inn med vind og regn og noen utemesse var utelukket. Men vi fant en løsning, nemlig i tårnet på klosterruinene. Her ble det høymesse med gregoriansk sang og preken ved pater Nikolas, en uforglemmelig opplevelse for oss alle. Etter overnatting i Olden, bar det hjemover med et siste stopp og messe i Hedalen stavkirke, hvor vi også fikk skue den vakre og berømte madonnaen.

2002 – Pilegrimsreise til Røldal – Moster – Utstein

En ny pilegrimsreise sto for tur i 2002 – denne gang med en dramatisk avslutning, men som heldigvis gikk bra til slutt. Reisen gikk vestover, via Røldal hvor vi kunne glede oss over å feire messe i stavkirken med det undergjørende krusifikset. Deretter satt vi kursen videre vestover, og etter hyggelig overnatting i Skånevik reiste vi til Moster, hvor Olav Trygvasson i 995 gikk i land og kristningen av Norge begynte. Messen ble feiret i den gamle stenkirken fra 1100-tallet. Neste post på programmet var spelet "Kristkongane på Moster" som selvsagt handlet om starten på kristningen av Norge, og ble en flott opplevelse for våre pilegrimer. Siste stopp på reisen var Utstein Kloster, hvor vi overnattet og hvor det ble messe i den gamle klosterkirkens "høye saler", en mektig og verdig avslutning på vår store reise vestover. Hjemturen ble dramatisk og uforglemmelig for oss alle, idet bussen vi kjørte med ved et ufattelig uhell kjørte av veien og veltet. Utrolig nok ble bussen stoppet av et lite tre i en skråning, og etter å ha knust vinduer og åpnet bakdør, kunne alle krabbe ut, øre og fortumlet med noen skader, men det gikk bra tross alt, og som vår gode hyrde pater Ronald sa da han hørte om ulykken, «det kunne jo ikke annet enn å gå bra ettersom dere jo hadde sunget og bedt dere gjennom tre hele dager» - og det hadde han jo rett i.

artikkelen fortsetter på side 26

MESSETIDER FOR JUL OG NYTTÅR 2020-2021
I ST. HALLVARD MENIGHET

Torsdag 24. desember
Julaften

15.00 Familiemesse - norsk
16.00 Messe - ukrainsk (i lille sal)
20.30 Julevigilie – polsk
22.00 Julenattsmesse - norsk

Fredag 25. desember
Juledag

09.30 Fromesse – norsk
11.00 Høymesse – norsk
11.00 Messe – ukrainsk (i lille sal)
13.00 Messe – polsk
16.00 Messe – engelsk
19.00 Messe – polsk

Lørdag 26. desember
andre juledag

11.00 Messe – norsk
13.00 Messe – polsk
18.00 Søndagsmesse – norsk
19.00 Søndagsmesse – polsk

Søndag 27. desember

09.30 Familiemesse – norsk
09.30 Messe – ukrainsk (i lille sal)
11.00 Høymesse – norsk
13.00 Messe – polsk
16.00 Messe – engelsk
19.00 Messe – polsk

Torsdag 31. desember
Nyttårsaften

18.00 Messe – norsk
18.00 Messe – ukrainsk (i lille sal)
19.00 Messe – polsk

Fredag 1. januar 2021
Nyttårsdag

11.00 Høymesse – norsk
12.00 Messe – ukrainsk (i lille sal)
13.00 Høymesse – polsk
18.00 Messe – norsk
19.00 Messe – polsk

Nesodden, Skoklefall kirke:

Søndag 20.12. kl. 13.30
Lørdag 26.12. kl. 13.30 (2. juledag)
Søndag 03.01. kl. 13.30

Holmlia kirke:

Søndag 13.12. **kl. 11.00**
Søndag 20.12. kl. 18.00
Fredag 25.12. kl. 18.00 (1. juledag)
Søndag 27.12. kl. 18.00
Fredag 01.01. kl. 18.00 (nyttår)
Søndag 03.01. kl. 18.00

Hvis du av helsemessige grunner må ha glutenfri hostie til kommunion, ta kontakt med en av prestene dagen i forveien, så ordner de det for deg.

Desember

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
49		1 Grunnkurs i troen 18.30-19.30	2 Kirkekor Ekteskapskurs 18.00-21.00	3 St. Joseph-mennene	4	5 Katekese på polsk	6 St. Nikolas dag
50	7 HaBaKo 17.30-18.30	8	9 Kirkekor	10 St. Joseph-mennene Legfransis-kanerne	11 SKUL	12 Katekese 1.-7. klasse + konf. år 1	13 Konf. katekese år 2
51	14 HaBaKo 17.30-18.30	15 Grunnkurs i troen 18.30-19.30	16 Kirkekor	17 St. Joseph-mennene	18	19	20
52	21	22	23	24 Familiemesse Kl. 15.00	25 Kristi fødselsfest	26 Den hellige Stefan	27
53	28	29	30	31 Nyttårsaften			

Januar

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
53					1 Nyttårsdag	2	3
1	4 HaBaKo 17.30-18.30	5	6 Kirkekor	7 St. Joseph-mennene	8	9 Katekese 1.- 7. klasse + konf. år 1	10 Konf. katekese år 2
2	11 HaBaKo 17.30-18.30	12	13 Kirkekor	14 St. Joseph-mennene Legfransis-kanerne	15 SKUL	16 Katecheza	17
3	18 HaBaKo 17.30-18.30	19 Grunnkurs i troen 18.30-19.30	20 Kirkekor	21 St. Joseph-mennene	22 SKUL	23	24
4	25 HaBaKo 17.30-18.30	26	27 Kirkekor	28 St. Joseph-mennene	29 SKUL	30	31

Februar

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
5	**1** HaBaKo 17.30-18.30	**2** Grunnkurs i troen 18.30-19.30	**3** Kirkekor	**4**	**5**	**6** Katecheza	**7**
6	**8** HaBaKo 17.30-18.30	**9**	**10** Kirkekor	**11** St. Joseph-mennene Legfransis-kanerne	**12** SHUL	**13** Katekese 1.- 7. klasse + konf. år 1	**14** Konf. katekese år 2
7	**15** HaBaKo 17.30-18.30	**16** Grunnkurs i troen 18.30-19.30	**17** Kirkekor Askeonsdag	**18** St. Joseph-mennene	**19**	**20**	**21**
8	**22**	**23**	**24** Kirkekor	**25** St. Joseph-mennene	**26**	**27**	**28**

Mars

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
9	**1** HaBaKo 17.30-18.30	**2** Grunnkurs i troen 18.30-19.30	**3** Kirkekor	**4** St. Joseph-mennene	**5**	**6**	**7**
10	**8** HaBaKo 17.30-18.30	**9**	**10** Kirkekor	**11** St. Joseph-mennene Legfransis-kanerne	**12** SHUL	**13** Katekese 1.- 7. klasse + konf. år 1	**14** Konf. katekese år 2
11	**15** HaBaKo 17.30-18.30	**16** Grunnkurs i troen 18.30-19.30	**17** Kirkekor	**18** St. Joseph-mennene	**19** SHUL	**20** Katecheza	**21**
12	**22** HaBaKo 17.30-18.30	**23**	**24** Kirkekor Latvisk dansegruppe	**25** St. Joseph-mennene	**26** SHUL	**27**	**28** Palmesøndag
13	**29**	**30**	**31** Kirkekor				

2003 – Pilegrimsreise for fred og med felles intensjon; «Fred i verden – for alle folk og nasjoner» -

Vi var litt usikre på om det var stemning for en ny pilegrimstur året etter, men svaret var et ubetinget ja, og 27 pilegrimer la igjen ut på tur, - med Harald ved rattet. Denne gang var det fransiskanerpater Lars Frendel som var vår pilegrimsprest. Reisen gikk nordover gjennom Gudbrandsdalen og til Nord-Trøndelag. Første stans var Ringebu stavkirke hvor vi feiret messe. På vei opp Gudbrandsdalen, gjorde vi stopp på "Jørundgard", gården som er bygget som en kopi av Sigrid Undsets middelaldergård. Neste dag gikk turen videre nordover med Tautra som mål. Det nye klosteret var bare under planlegging, men vi besøkte søstrene og fikk delta i en av deres tidebønner. Etter et kort besøk i ruinene av Munkeby kloster, ble det messe i gamle Stiklestad kirke. Vi hadde valgt denne kirken for messefeiring, fordi den opprinnelig ble bygget på stedet der Olav den hellige falt og hvor stenen han skal ha lent seg til, ligger inne i alteret. Stort å få synge Olavssalmene her. Etter nok en overnatting, ble det tid for stans og messe i Sakshaug gamle kirke, som ble vigslet av erkebiskop Øistein, ca. 1180. Her var det verken lys eller varme, så vi måtte klatre opp og fikk tent lys i lysekronen og alt som ellers fantes av stearinlys i kirken, men høymesse ble det, slik alle våre messer på våre turer var. Etter besøk på Norges eneste "slott" Austrått og en overnatting på historiske Gårdshaug, gikk reisen sydover med Hamar som siste stopp. Messe i de vakre kirkeruinene av domkirken under glasstaket ble en verdig avslutning på en innholdsrik og verdig reise.

2007 – Pilegrimsferd i Østerled

Det ble et lite opphold i serien av pilegrimsreiser, men i 2007 la vi reisen Østover og igjen til Vadstena og videre området rundt Lidköping. Her forenes norsk og svensk kultur og religionshistorie, og ga oss mange flotte opplevelser. Første stopp og messested var Hammarø med den gamle kirken, opprinnelig fra år 1300. Her gikk den gamle pilegrimsleden over Vänern og videre til Nidaros. På Hammarø stoppet pilegrimene og feiret messe og takket for at de hadde kommet over sjøen. I kirken fantes et gammelt originalt bilde av hellig Olav malt direkte på vegg. Vår vei gikk videre til Vadstena, og denne gang ble det messe hos Birgittasøstrene, besøk i klosterkirken og klostermuseet, og forbønner ved skrinet med hellige Birgitta og hennes datter Katarina. Nå ba vi spesielt for vår kjære sjåfør Harald som var syk og ikke kunne være med på reisen denne gang. Ruinene av cistercienserklosteret Alvastra, hvor Birgittas mann Ulf levde de siste årene av sitt liv og hvor hans grav er, ble besøkt før vår ferd gikk videre mot Lidköping. Nå sto de store kirke- og klosterbesøk for tur, og stedet der Sveriges

kristne grunnvold ble lagt. Varnhem klosterkirke tilhørende det store cistercienserklostret, ble vårt første messested. Kyrkoherde Marcus Hagberg ga oss en svært interessant innføring i kirkens historie. Neste stans var den berømte Skara domkirke fra 1300 tallet, hvor dagens sene tidebønn ble lest. Siste dag opprant med vakkert vær, og nå skulle vi feire messe i Husaby kyrka fra 1100 tallet, hvor Sveriges kristne vugge sto. Her ble Olav Skötkonung døpt som Sveriges første kristne konge. Kirken ligger vakkert til på en bakketopp, og da vi ankom, ble vi møtt av kirketjeneren som spurte om vi ville at han skulle ringe med kirkeklokkene for oss. En rørende og fin gest for gruppen som skulle feire sin siste messe i denne gamle ærverdige kirken. Så gikk turen hjemover, og nok en svært innholdsrik og fin reise var gjennomført.

2008 – Pilegrimsreise Gran – Lillehammer – Ringsaker

Det ble en litt kortere, men svært vellykket pilegrimstur det året. Vi hadde vår første messe i St Petri, Gamle Tingelstad kirke på Gran fra ca 1220. Pilegrimsprest på denne turen var pater John Atle. Balke kirke fra ca 1170, ligger flott til oppe i bakken på Toten, og her ble det omvisning og musikk. Altertavlen er et unikt kunstverk fra rett før reformasjonen, hvor motivet er Jomfru Maria med Jesusbarnet omgitt av ti helgener. Vår vei gikk videre til Lillehammer hvor det ble vesper i Mariakirken. Neste dag var dels viet Sigrid Undset med foredrag om henne, besøk på hennes grav og omvisning på Bjerkebæk, Sigrid Undsets hjem. Nå gjensto bare et besøk i Ringsaker kirke, hvor vi skulle se den så berømte altertavlen, bestilt før reformasjonen, utført i Tyskland og sendt hjem etter reformasjonen, men den ble likevel montert i Ringsaker kirke. Her feiret vi så messe, og deretter bar det hjemover med vesper som avslutning i St Torfinn kirke i Hamar.

2011 og 2014 – Menighetsreise/pilegrimsreise til Estland

Det ble tid for å utvide vårt territorium og innlemme Estland i vårt nordiske rike. Med etterhvert godt kjennskap til Tallinn og Birgittaklosteret Pirita og den katolske kirken i landet, kunne vi arrangere etterhvert to reiser for menigheten. Det ble nye opplevelser og nye kontakter, med kjennskap til en annen kultur i et annet land, men med utgangspunkt i vår felles tro. Vi hadde fin innkvartering hos Birgittasøstrene, og fikk fortalt historien om klosteret av priorinnen sr. Ricarda og den katolske kirkes historie i landet av pater Vello Salo som nå er gått bort, men som har et svært aktet ettermæle i Estland. Vi besøkte flere av de gamle katolske kirkene i omegnen, og ble tatt godt imot av prest og kirketjener, så som St Laurentius og Joelähtme kirik, den gamle Mariakirken, hvor presten ga oss en liten trompetkonsert på kjøpet. Et høydepunkt på den første reisen var vår messe i klosteret, forrettet av biskop Phillip Jourdan, biskop av Estland, med etterfølgende hyggelig selskap. Senere besøkte vi den katolske domkirken i Tallinn, St. Peter og Paul, det gamle dominikanerklosteret St Katharina fra 1200, og på reise nr .2 beveget vi oss helt til Haapsalu som ligger 100 km fra Tallinn. Her besøkte vi bl.a. den gamle biskopborgen, bygget av erkebiskopen av Riga ca. 1280, med den store og vakre katedralen St. Nicholas som ble overtatt av svenske lutheranere i 1625. Her ble det både sang og andakt med våre gjester. En stor og svært minnerik opplevelse var Avavesper, en økumenisk vesper som ble fremført inne i Pirita klosterruiner, med 3 kor og to orkestre,- og som vi var så heldige og fikk oppleve.

Vi hadde lagt noe nytt til vårt utstrakte vennskap med folk og kirke i et land som anser seg å være en del av Norden.

Katekesen – et godt sted å være, et godt sted å lære

Huyen Nguyen – huyen.nguyen@katolsk.no

- Barna kommer nærmere Gud og Kirken gjennom aktiviteter med andre katolikker
- Barna får kjenne på hvordan det er å være en del av et katolsk fellesskapet
- Barna får lære mer om hva det å være katolikk innebærer
- Barna får bli kjent med andre katolske barn, utveksle tanker og erfaringer
- … og mye, mye mer!!

Et godt sted å være, et godt sted å lære – men kan troen læres?

For at vi skal kunne tilby en katekese som oppfyller alle punktene ovenfor, er det livsnødvendig at vi har et tett samarbeid mellom menighet og hjem. Vi kan lære barna grunnleggende fundamenter ved troen, men barna kan aldri læres opp til å tro. Troen må komme innenfra, og jo tidligere vi starter «opplæringen», desto større sjanse har vi til å lykkes.

Fellesskap og tilhørighet

For mange barn er dessverre katekesen deres eneste kontakt med katolikker utenfor familien og Kirken. Derfor er det viktig å gjøre dette ene møtet i måneden til et hyggelig og meningsfullt møte. Vi må prioritere det sosiale som mål i seg selv, og som forutsetning for læring. Kateketene gjør sitt beste for å skape trygghet og tilrettelegge for et godt miljø og nye vennskapsbånd, men de er bare mennesker – ikke helgener. De har som oftest ingen pedagogisk utdanning, og de har helt sikkert familie og jobb ved siden av, de også.

Støtte og engasjement

Vi trenger at foreldre støtter og bidrar og sier fra dersom noe ikke fungerer. Er ditt barn sjenert? Si fra! Føler ditt barn seg utrygg uten deg? Vær med og bidra! Barn utforsker og lærer gjennom bruk av sansene, og hvem er det som ikke liker duften av nystekte vafler? Tenk at noe så enkelt som en nystekt vaffel kan være med og styrke barnas positive opplevelser og minner fra katekesen! Vaffelsteking på Tøyen skole har vært til stor glede for både store og små, vel og merke da korona ikke styrte våre liv, men slike ting er ikke mulig uten foreldrehjelp – og vi tar gjerne imot hjelp fra menigheten ellers også! Vil du være med og bygge opp neste generasjon?

Lang tradisjon

St. Hallvard menighet har lang tradisjon i å tilby katekese, dvs. trosopplæring, til barn og unge. Alle barn fra og med 1. klasse er hjertelig velkommen til å delta i katekesen her i menigheten! Vi sendte ut invitasjonsbrev til katekesen i begynnelsen av august, men all informasjon i forbindelse med katekesen ligger også tilgjengelig og oppdatert på menighetens nettside. Navne- og adresselistene er hentet fra Oslo Katolske Bispedømmes digitale register, og vi sender kun til barn som er registrert i menigheten. Ta derfor kontakt dersom dere ikke har mottatt brev, slik at vi kan finne ut hvorfor dere ikke har fått det tilsendt.

Dere vil kunne finne all nødvendig informasjon i forbindelse med katekesen på https://sthallvard.katolsk.no/

Katekese- og konfirmantundervisning skoleåret 2020/2021

Lørdag 12. september var det katekeseoppstart for 1.-7. klasse og konfirmasjon år 1, og når denne utgaven av Hallvardsvaka kommer ut i posten er allerede tre katekeselørdager unnagjort. Men vi har fortsatt en del igjen. Dette kommer derfor som en oppfordring til alle foreldre med barn som ennå ikke er påmeldt i katekesen: KOM, KOM, KOM! Fysisk katekese i november måtte avlyses som følge av strenge tiltak både nasjonalt, og i Oslo kommune. Vi håper vi kan ha fysisk katekese igjen i desember, siden tiltakene varer til 1. desember i første omgang, men dersom dette ikke er mulig fortsetter vi med digital katekese via Zoom. Foreldre vil få tilsendt all nødvendig informasjon fortløpende når barna er påmeldt katekesen.
(Vi har stengt påmelding for førstekommunion og konfirmasjon våren 2021, men tar ellers alltid imot nye barn!)

Katekese 1.-7. klasse og konfirmasjon år 1: 2020

- 12. desember

2021

- 9. januar
- 13. februar
- 5.-7. mars (KONFIRMANTHELG på Mariaholm for konfirmasjon år 1)
- 13. mars
- 10. april (dersom ikke katekesehelg)
- 17.-18. april (KATEKESEHELG på Mariaholm for 3. klasse)
- 8. mai
- 12. juni (katekeseavslutning for 1.-7. klasse)

1.-7. klasse og konfirmasjon år 1 har katekese hovedsakelig andre lørdag i måneden, med unntak ved skoleferie. 1.-5. klasse har katekese på Tøyen skole, mens 6.-7. klasse og konfirmasjon år 1 har undervisning i St. Hallvard.
Katekesen varer kl.11-13 i år, og kateketene og menigheten har ansvar for barna i denne tiden. Av hensyn til smittevern er det særlig viktig at dere **hjelper oss med forarbeidet som vi ikke råder over:**

- Ta med egen matpakke og drikke
- Ta med eget pennal, med farger, saks og lim – og alle bøker som har blitt utlevert.

Folkehelseinstituttet (FHI) har laget en trafikklysmodell med grønt, gult og rødt nivå som viser hvilke smitteverntiltak skoler skal følge. Det er smittevernmyndighetene som avgjør hvilket nivå (grønt, gult, rødt) tiltakene skal legges på ut fra smittesituasjonen, og nå er vi på gult. **Så lenge vi er på gult nivå gjelder følgende:**
Kontaktreduserende tiltak (unngå håndhilsing, klemming, trengsel og store samlinger)

- Ingen felles katekesemesse
- Forkortet katekesetid, og bortfall av friminutt ute
- Klassene holder seg for seg selv, og vi holder avstand.

God hygiene og forsterket renhold

- Håndvaskrutiner ved oppstart, slutt og underveis
- Ingen vafler, selv om det ifølge Mattilsynet er «ingenting som tyder på at koronavirus smitter via mat og drikkevann», men heller føre var enn etter snar.

Rutiner for oppmøte og henting (hold avstand)

- Ingen foreldre har adgang på skolens område, herunder skolegård og skolebygg. Foreldre skal heller ikke inn i menighetens lokaler, med mindre annet er avtalt. Kommer dere langveisfra, ønsker å vente, og er tilstede mer eller mindre fast? Gi beskjed, vi har alltid behov for litt ekstra assistenthjelp =)
  - Levering: barna leveres på faste punkter utenfor porten, og blir hentet av kateketene
    - Forsentkomming? Send barnet inn alene (dersom barnet er stort nok), eller ring nummer ved inngang, slik at barnet kan hentes av en voksen
  - Henting: barna bringes ned til skolegården av kateketer og sendes ut av porten etter hvert som foreldre kommer.

Og så lenge alle husker de tre grunnreglene er mye gjort:

1. Ingen syke skal møte opp
2. Holde avstand
3. God håndhygiene.

OBS!

➡ **Adventsovernatting 28.-29. november er avlyst pga innstramminger i Oslo kommune. 4.-7. klasse har derfor vanlig katekese 12. desember.**

Konfirmasjon år 2:
2020

- 13. desember

2021

- 10. januar
- 14. februar
- 14. mars
- 21. mars (KUN FORELDREMØTE)
- 11. april
- 9. mai
- Onsdag 19. mai (GENERALPRØVE)

Konfirmantundervisningen for konfirmasjon år 2 finner sted i St. Hallvard, primært en søndag hver måned kl.11.45-15.15. Konfirmantene møter til undervisning og har egen messe som del av undervisningen.
FØRSTEKOMMUNION i St. Hallvard kirke: lørdag 15. mai 2021, kl.11 og kl.13.
KONFIRMASJON i St. Hallvard kirke: 2. pinsedag mandag 24. mai 2021 kl.10.30 og 13, med biskop Bernt Eidsvig.
Ta kontakt med katekesekoordinator Huyen Nguyen dersom det skulle være spørsmål i forbindelse med katekesen, enten via mail eller mobil:
huyen.nguyen@katolsk.no / 489 57 391.

Vi savner å avslutte katekesedagen med felles katekesemesse, og håper alle gjør en felles innsats for at messen kan feires igjen om ikke så lenge.

Har du lyst til å være ministrant (altergutt/-pike) i St. Hallvard kirke?

Vil du være med å hjelpe presten under feiringen av messen? Det finnes ingen nedre aldersgrense for å bli ministrant, selv om de fleste som oftest starter å ministrere etter førstekommunion. Barn som aldri har ministrert tidligere kan få enkel opplæring etter katekesen (se datoer under), og kan begynne å ministrere i søndagsmessen dagen etter.

Det er fortsatt mye usikkerhet knyttet til koronasituasjonen, men vi håper vi snart kan samles utenom messen igjen, for øving og sosialt samvær. Har du lyst til å bli ministrant, ta kontakt med ministrantansvarlig An Viet Nguyen, mobil: 472 57 887, e-post: anviet_nguyen@hotmail.com

Våren 2021 (med forbehold. Foreldre vil bli informert direkte):

- 9. januar: øving
- 13.-14. februar: overnatting
- 13. mars: øving til påske
- 10. april: øving
- 8. mai: øving til førstekommunion og konfirmasjon

Søndagsskolen – Ordets Liturgi for Barn

Mange småbarnsforeldre vegrer seg ofte for å ta med barna i søndagsmesse, fordi barna gjerne oppfører seg som barn flest – de befinner seg både høyt og lavt under messen – noe som er helt forståelig.

Når?

Hver søndag under høymessen kl.11, med unntak av første søndag i måneden, men på grunn av diverse koronatiltak som har blitt innført på løpende bånd den siste tiden, vil vi ikke kunne gjennomføre dette inntil videre.

Hva?

På søndagsskolen snakker barna om dagens lesning og lærer om Kirken og om Gud. Målet er å legge til rette for et levende møte med Jesus Kristus. Rent praktisk foregår dette ved at barna går sammen med søndagsskolelæreren til menighetssalen før 1. lesning, og kommer inn igjen etter trosbekjennelsen for å delta sammen med hele menigheten i nattverdens liturgi. Mens barna «er ute» får de evangeliet forklart på en barnevennlig måte av våre søndagsskolelærere: Darko, Eden, Hanneke, Josiane og Marta.

Hvem?

Målgruppen er barn mellom 4 og 8 år (førstekommunionsalder), men alle barn er velkommen, og yngre barn kan også bli med sammen med en forelder.

Familiemesser – hva har skjedd med disse?

Før korona gjorde sitt inntog i mars, hadde menigheten familiemesse første søndag i måneden, utenom juli og august måned på grunn av sommerferie. Som følge av korona og redusert kapasitet i kirken, har vi dessverre ikke fått startet opp ordentlig med familiemesser, til tross for at det i en lang periode var tillatt med messefeiring. Å holde barnepreken for en håndfull barn er stusselig, og slik startet idéen med å gjøre 9.30-messen til en fast familiemesse.

Årsaken til at vi har hatt familiemesse første søndag i måneden, og ikke en hvilken som helst annen søndag, har bakgrunn i at St. Olav domkirkemenighet har sin familiemesse andre søndag i måneden, mens St. Johannes Evangelist og Apostel menighet har familiemesse tredje søndag i måneden. På denne måten kunne barnefamilier alltid ha en familiemesse å gå i, utenom fjerde søndag da så klart. De fleste har nok likevel gått trofast i «sin menighet», men det er sjelden at de som hopper fra menighet til menighet får en følelse av menighetstilhørighet. Og det vil vi jo unngå?

Derfor kommer vi nå til å satse på å gjøre 9.30-messen til en barnevennlig messe, fast. Her skal det være lav terskel for alle barn å bidra! Vår organist Xavier spiller sanger fra Adoremus i denne messen (da slipper vi også å printe ut salmeark, slik vi har gjort i forbindelse med smittevern), og barn og foreldre er hjertelig velkommen opp til galleriet for å synge. Barna kan også prøve seg som ministranter, og menigheten er faktisk allerede i gang med å bestille ministrantdrakter i størrelse 104-110. På sikt får vi kanskje til og med barn til å være lektorer i denne messen? Og så snart pandemien er over, er vi klar for å sende kollektkurven rundt igjen. I 9.30-messen har det tidligere vært noen små barnehagejenter som har båret kollekten frem til alteret, men dette bortfalt så klart på grunn av korona.

Vi gleder oss til at ting faller mer på plass, og smittesituasjonen er under kontroll. Da blir det invitasjon til familietreff som vi egentlig skulle ha hatt i høst, og utprøving av det nye ministrantutstyret!

Hold dere oppdatert ved å følge menighetens nettside, men allerede nå er alle småbarnsfamilier hjertelig velkommen til messe søndager kl. 9.30! (Når messefeiring igjen blir tillatt vel og merke.) Dette er en kortere og mer tilrettelagt messe for de minste. Barna våkner jo gjerne tidlig uansett, så det er de voksne som vil ha det største problemet med å rekke messen ;) Dette betyr så klart ikke at småbarnsfamilier ikke er velkommen i høymessen kl.11 i tillegg. Barna er tross alt menighetens fremtid, og vi har alltid rom for skrik og skrål i alle messene.

Familiekoret i St. Hallvard kirke "HaBaKo"

Hver mandag skjer det noe spennende i St. Hallvard kirke fra kl. 17.30 til kl. 18.30. Det er øvelse for familiekoret. Vi øver for å prise Gud med våre stemmer. Vi lærer oss også å ta aktivt del i liturgien, dvs. Den Hellige Messe.

Alder spiller ingen rolle når man kommer for å prise Herren med den stemmen man har fått. I HaBaKo er det derfor ingen aldersgrense, og barn helt ned i barnehagealder er hjertelig velkommen.

Gjenstående datoer for 2020/2021
(dersom de nåværende tiltakene for Oslo kommune oppheves):

- **søndag 6. desember (messe)**
- 7. desember
- 14. desember
- **søndag 3. januar (messe)**
- 4. januar
- 11. januar
- 18. januar
- 25. januar
- 1. februar
- **søndag 7. februar (messe)**
- 8. februar
- 15. februar
- **søndag 7. mars (messe)**
- 8. mars
- 15. mars
- 22. mars
- **søndag 4. april (messe)**
- 12. april
- 19. april
- 26. april
- **søndag 2. mai (messe)**
- 3. mai
- 10. mai
- 31. mai
- **søndag 6. juni (messe)**
- 7. juni
- 14. juni

Du er hjertelig velkommen!

Har du spørsmål ta kontakt med:

Khoa på mobil: 417 30 421

Barnekoret er ansvarlig for å lede sangen i høymessen kl.11 første søndag i måneden. Da møtes vi kl.10.15 for å øve. Vi har det veldig gøy sammen. Vil du være med? Kom da vel!

SHUL – St. Hallvard UngdomsLag, en møteplass *av* og *for* ungdommer

For som kroppen er ***død uten ånd***, er ***troen død uten gjerninger*** (Jak. 2:26)

Hei ungdommer!
Gjennom konfirmasjonen bekrefter dere troen som foreldrene deres valgte for dere ved dåpen. Ikke vær en del av dem som «konfirmeres ut av kirken». Vær heller kul - bli en del av SHUL!

Det er greit at menighetenes ungdommer er i «SHUL», men ikke i skjul!

Vi møtes hovedsakelig på fredager, bortsett fra 1. fredag i måneden og ved skolefri.

Planen er i grove trekk:

Kl. 17.00: oppmøte og matlaging – for de som kan komme tidlig
Kl. 18.00: messe
Kl. 18.30: mat og aktiviteter
Kl. 21.00: kvelden avsluttes

I styret sitter:
- leder Dichino Nguyen, konfirmant 2018
- styremedlem Lievin Machozi, konfirmant 2018
- styremedlem Marianne Haugstad, konfirmant 2019
- styremedlem Sebastian Laszczynski, konfirmant 2019
- styremedlem Mathias Mauseth, konfirmant 2020

Sjekk Facebook og Instagram for å holde dere oppdatert!

SHUL – St. Hallvard UngdomsLag

shul.sthallvard

Gjenstående datoer høsten 2020:

- 13. november
- 20. november
- 27. november
- 11. desember – **Årsmøte med valg av nytt styre**

Når dette nummeret går i trykken har ikke styret hatt møte for å sette opp plan for vårsemesteret ennå. Datoene under er derfor med forbehold.

Våren 2020 (med forbehold om endring)

- Fredag 15. januar
- Fredag 22. januar
- Fredag 29. januar
- Fredag 12. februar
- Fredag 12. mars
- Fredag 19. mars
- Fredag 9. april
- Fredag 16. april
- Fredag 23. april
- Fredag 30. april
- Fredag 28. mai
- Fredag 11. juni

PS til foreldre: ungdommene er i trygge hender. Det er voksne tilstede, selv om foreldre ikke har adgang ☺

På grunn av restriksjoner i Oslo har det ikke vært mulig å gjennomføre fysisk SHUL de siste ukene, og vi har derfor flyttet SHUL over på Zoom. Det blir digitale samlinger så lenge det ikke blir lettelser av tiltakene i Oslo.

Utdeling av bibler til menighetens fireåringer søndag 1. november

Familietreffet i forkant av bibelutdelingen måtte utsettes i år, men tradisjonen tro delte vi ut gratis barnebibler til alle fireåringer i menigheten første søndag i november. Alle fem- og seksåringer som ikke har hatt anledning til å motta barnebibelen tidligere, fikk også utdelt et eksemplar.
Vi gratulerer alle barn med ny bibel, og håper barnebibelen vil bringe mye glede for barna og deres familier i tiden fremover. Kanskje den til og med blir favorittboken å lese i før leggetid?

Barnebibelen er flott illustrert med en liten historie for hver av årets 365 dager og egner seg særlig for barn fra fireårsalderen og oppover. Fordi den inneholder barnevennlige og pedagogiske illustrasjoner egner den seg derfor også som pekebok for de aller minste. Historiene er engasjerende og levende fortalt.

«INSPIRERENDE!» «SKIKKELIG GØY!» «MANGFOLDIG FELLESSKAP!»

Familiehelg på Mariaholm 28.-30. mai 2021

Vær med å bygge opp det katolske familiefellesskapet i menigheten!

Året er snart omme, noe som betyr at det ikke er så altfor lenge til neste gang St. Hallvard arrangerer familiehelg på Mariaholm for alle katolske familier. Vi måtte dessverre avlyse i 2020, men håper at smittesituasjonen i 2021 tillater at vi igjen kan møtes i naturskjønne omgivelser for å bli kjent, ha det gøy og for å få åndelig påfyll. Det blir program for hele familien samlet, men også for barn og voksne hver for seg. Mer detaljert program og informasjon om pris og påmelding legges ut på nettsiden så snart det er på plass, men sett gjerne av helgen allerede nå! 😊

Har du lyst til å være med i planleggingskomitéen?

Det er ikke noe vanskelig, og vi møtes max 2-3 ganger i forkant av helgen. Eller kanskje har du innspill til tema og utforming av program, eller hjelpe til som kokk? Da blir vi veldig glad om du tar kontakt med menighetskontoret. Familiehelgen drives hovedsakelig som dugnad, og vi trenger all hjelp vi kan få! Litt hjelp fra flere er bedre enn at den samme håndfullen med mennesker må bidra masse hver gang 😊

Helligetrekongersfest 10. januar

I år blir det ikke gang rundt juletre med felles sang, ei heller kirkekaffe, men festen må likevel markeres på noe vis! Søndagsskolelærerne jobber for tiden med å finne på noe lurt og forsvarlig i forhold til smittevern. Hold dere oppdatert ved å sjekke menighetens nettside 😊

Carlo Acutis – den første "Salige" i dette millennium

Carlo Acutis' kanoniseringsprosess begynte i 2013. Han ble utpekt som "Ærverdig" i 2018, og ble i år saligkåret den 10. oktober. Carlo Acutis er på vei til å bli den første helgen av millenniumsgenerasjonen. (Flynn J.D,2020)

Dette er virkelig noe stort, spesielt for unge katolikker i dag. Den siste gangen en helgen ble født, var for nesten 100 år siden (*1926 Den hellige Maria Isabel Salvat Romero*). Hvis Carlo Acutis fullfører kanoniserings-prosessen og til slutt blir helgen, kan det gi nytt håp for unge katolikker. Vi unge i kirken føler ofte i dag at det hellige livet helgenene levde, kan virke vagt, langt unna og kanskje nesten uoppnåelig. Carlo kan gi ungdommer et forbilde og en person å gå etter som er mer lik dem selv. Da Carlo levde, brukte han internett til å evangelisere og spre mirakler, han viser at moderne ressurser også kan brukes til å spre Gud. Det faktum at han levde et vanlig liv, dro til kirken, gikk på skole, spilte video-spill og ikke minst ble gravlagt i Nike-Sko, jeans og Adidas-jakke, får oss til å tenke at hverken han eller det hellige livet er altfor langt fra oss. Carlo Acutis viser at det ordinære livet også kan være ekstraordinært. For noen kan han bare være enda en helgen, men for andre betyr han håp om det hellige liv.

Flynn J.D (2020) *Who was Carlo Acutis? A CNA Explainer* https://www.catholicnewsagency.com/news/who-was-carlo-acutis-a-cna-explainer-19684 (Hentet 23.oktober 2020)

Skrevet av Ungdom (17) fra St. Hallvard menighet

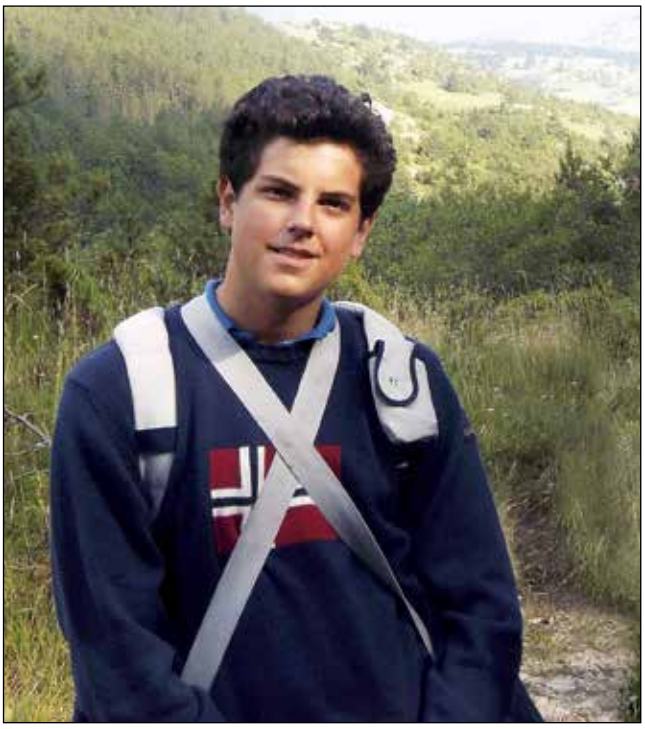

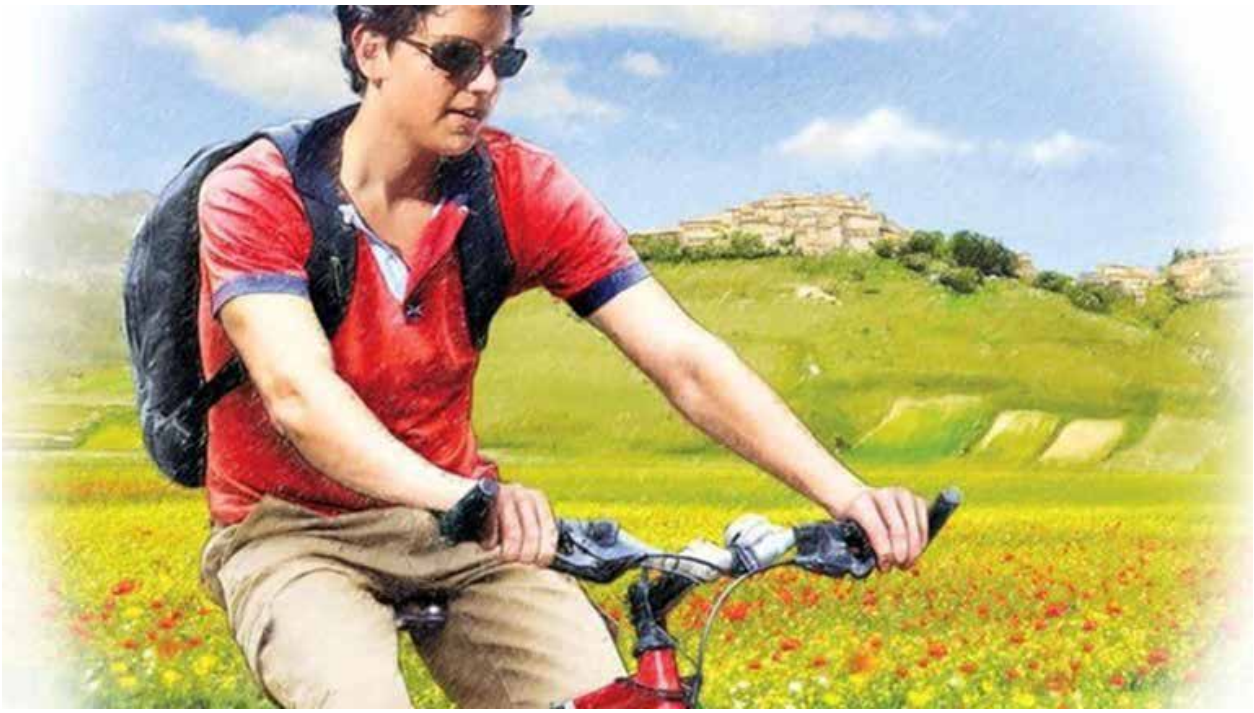

Hvordan blir man helgen i den katolske kirke?

St. Elisabethsøster Wlodzimira Wojtczak på vei til saligkåring

Sr. Aleksandra Michalska – aleksandra@stelisabeth.katolsk.no

Denne gang beretter sr. Aleksandra fra Elisabethsøstrene på Nordstrand om en påbegynt saligkåringsprosess av en medsøster i Polen, sr. Wlodzimira Wojtczak, som levde fra 1909 til 1943. Hun døde av tuberkulose under krigen. Hennes motto lød: Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg. (*Mt 25,40*)

Fra katolsk.no har sr. Aleksandra sakset følgende beskrivelse av en saligkåringsprosess som gir innsyn i hvor omfattende en slik prosedyre er:

Denne gang beretter sr. Aleksandra fra Elisabethsøstrene på Nordstrand om en påbegynt saligkåringsprosess av en medsøster i Polen, sr. Wlodzimira Wojtczak, som levde fra 1909 til 1943. Hun døde av tuberkulose under krigen. Hennes motto lød: Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg. (Mt 25,40)

Fra katolsk.no har sr. Aleksandra sakset følgende beskrivelse av en saligkåringsprosess som gir innsyn i hvor omfattende en slik prosedyre er:

Helligkåringsprosessen krever en lang og detaljert etterforskning. Den begynner på det lokale plan, i det bispedømmet der kandidaten levde. Folk som tror at en avdød levde et helgenaktig liv, kan komme med informasjon til bispedømmet. Biskopen avgjør om undersøkelsene skal formaliseres og videreføres. Hvis han sier «nei», blir det med det.

Dersom det er et historisk tilfelle (i betydningen at det ikke finnes noen nålevende som kan minnes personen), må saken overføres til Roma. Men dersom det fremdeles lever mennesker som kjente personen, foretas meget av den innledende vurdering lokalt i bispedømmet.

Så snart en biskop har godkjent at en sak skal føres formelt, utnevner Den hellige Stol en «postulator» for saken. Postulatoren - som i dag ikke lenger må være en prest - bør enten bo i Roma, eller oppholde seg der periodevis, slik at han kan holde kontakten med myndighetene i Vatikanet. Postulatoren utnevner også en assistent, vise-postulatoren, som må være en person med bred allmenndannelse, med i det minste noe innsikt i teologi og historie. Fra Vatikanets side utpekes det der en «relator», som samarbeider med postulatoren med å utarbeide en «positio», et dokument som lett kan komme opp i tusenvis av sider. Når «positio» er ferdig, legges den frem for Kongregasjonen for Helligkåringer i Roma. Kongregasjonen utnevner så et antall historiske rådgivere («consultores») til å granske «positio», og som også skal forsikre seg om at man virkelig har søkt etter opplysninger på alle de steder der opplysninger kan være å finne. De jakter etter tegn på at ting kan ha blitt dekket over, og om det finnes dokumenter som krever en avklaring.

Deretter utgis det et dekret som slår fast at vedkommende levde et liv av "heroiske dyder", og deretter venter man på den offisielle anerkjennelsen av et mirakel som tilskrives kandidatens forbønn.

Vise-postulatoren foretar granskninger av kandidatens liv, rykte, arbeid og skrifter (hvis det finnes noen). Her er man åpen ikke bare for det som er åpenbare fakta, man lytter også til sladder og skandalehistorier. Det er visepostulatorens oppgave å foreta en så god som mulig vurdering av gehalten i det forskjellige som bringes til torvs, slik at sannheten kan tre frem fra denne mengden av opplysninger, halvsannheter og antydninger. Rådgiverne skriver ned sine meninger, og skrider så til avstemning. Dersom et betydelig flertall er for, går saken videre til en teologisk kommisjon, som har til oppgave å vurdere om bevisene leder til den konklusjon at personen levde et liv preget av heroiske kristne dyder. De tvilsspørsmål («dubia») som måtte ha dukket opp under etterforskningen, ble lagt frem for drøfting av relatoren.

Biskop av Poznan, Stanislaw Gadecki, foran sr. Wlodzimiras bilde

Etter at Paven erklærte vedkommende "venerabile", ble det neste trinn i prosessen å granske et angivelig mirakel som skal ha funnet sted på vedkommendes forbønn. Dersom granskningen overbeviser Vatikanet, kan Paven saligkåre vedkommende kandidat til Altere. Det innebærer at katolikker har rett til (ikke plikt til) å ære henne/ham som en salig.

Det siste trinn er helligkåring (kanonisering). Den er en ufeilbarlig erklæring fra Pavens side om at personen er en helgen, som hele Kirken skal ære. Nok et mirakel må til før dette kan bli aktuelt.

Vanligvis må det gå 25 år etter personens død før en evt. sak innledes. Deretter kan det ta et par år å utarbeide en positio. To år til går med til for den historiske granskning, og to år til for teologene. Granskningen av hvert mirakel - i praksis dreier det seg om helbredelser - kan ta atskillige år. For mange sykdommer, f.eks. for kreft, krever de medisinske eksperter en ti års venteperiode før man tar stilling til om helbredelsen var underfull.

Alt i alt dreier det seg om en lang, strevsom og komplisert prosess - men så er da også resultatene for evigheten!

Kilde: https://www.katolsk.no/tro/tema/helgener/artikler/prosess

Av Kieron Woods (en artikkel fra CWN, oversatt og gjengitt med tillatelse)

Generalpriorinnen M. Samuela Werbińska gleder seg over at Elisabethsøstrene kan få en ny helgen i søster M. Włodzimira Wojtczak. Hun skriver: Jeg kunngjør med glede at forberedelsene til saligkåringsprosessen ble avsluttet den 24. mai i år i Kristi Legemes kirke i Poznań. Det var i denne kirken at søster M. Włodzimira tjenestegjorde i flere år, og herfra sørget hun hengivent og offervillig for de fattigste barna i området. I denne sammenhengen ble den hellige messen feiret av erkebiskop Stanisław Gądecki, metropolitt av Poznań.

I år (sannsynlig i høst) blir søster M. Włodzimira Wojtczaks legeme flyttet fra kirkegården i Ostrów Wielkopolski, og restene av hennes bein blir plassert i en ny sarkofag i Kristi Legemes kirke i Poznań.

Søster M. Włodzimira er et eksempel for oss på å nå hellighet i hverdagen, og viser oss at gjennom en vanlig, daglig tjeneste, kan vi nærme oss Gud. Hun lærer oss at hellighet ikke er ekstraordinær. Helligheten er et kall til kristent liv, som en levende bok, skrevet med konkrete gjerninger. Hennes korte liv vitner om en ubøyelig tro og fullstendig tillit til Gud. På grunn av den smittsomme sykdommen, (tuberkulose) bodde hun tilbaketrukket, i et egnet hus for eldre, hvor hun stille utholdt sin uhelbredelige sykdoms smerter som Kristi lidelse.

Sr. Wlodzimira var en begavet maler, her hennes bilde 'Kurv med fersken'

Frans av Assisi og et liv i bønn

Byen Assisi i Italia

Aasmund Robert Vik – aasmundrobert@gmail.com

Det finnes vel ingen database i verden som kan gi et entydig svar på hvor mange bøker som er skrevet om temaet bønn. Og det kommer sikkert flere, men kan det nå sies noe nytt om emnet?

Hver enkelt av oss har trolig funnet våre egne gode bønnesteder og tider. Slik jeg kjenner Frans, nådde han den dypeste kontemplasjon og tilbedelse i den natur han satte så høyt. Jeg liker også – uten nærmere sammenligning forøvrig – å nyte naturens undere, spesielt de siste årene som jeg har fått mer tid til det. Enhver tur til Assisi byr på mange gode stunder, og noe av det beste er å vandre i stillhet og andakt i skogen oppe ved Eremo delle Carceri eller omkring LaVerna, klosteret i Toscana, der Frans mottok sine hellige sårmerker i 1224.

For meg som fransiskaner opplever jeg at å nærme seg Gud er å reise innover, inn til sjelens dybde, for å si det slik. Det glade budskap fra Jesus Kristus, slik fransiskanerne forstår det, er ikke at vi kommer til Gud på en opphøyet trone, men at Gud kommer til oss gjennom inkarnasjonen.

«Den evige Gud har ydmykt bøyet seg ned til oss og løftet vår støvets natur opp til seg» - sier Bonaventura - slik jeg oppfatter sitatet i originaltekst. Vi beveger oss

Eremo delle Carceri, Assisi

mot Gud fordi Gud først kom ***oss*** i møte. Bønnens vei er oppdagelsen av at Gud er midtpunktet i vårt liv. Vi ber ikke for å oppnå et forhold til Gud, som for å oppnå noe som tidligere ikke fantes.

«Den fransiskanske vei til Gud er den omvendte av monastiske verdier som isolasjon fra verden», sier en ikke navngitt fransiskanerbroder. Gud finnes i vår hverdag, ***i verden***. Ideen om at verden er vårt kloster, har sitt opphav hos Frans av Assisi. Pater Ronald Hølscher, som mange av oss husker med glede og takknemlighet, sammenlignet fransiskanerordenen med Frelsesarmeen: utadvendt og tilstede for menneskene.

Frans må ha vært nedtrykt og motløs da han som ung mann, etter å ha blitt såret i krigshandlinger mot nabobyen Perugia, kom til den forfalne San Damianokirken og sto ansikt til ansikt med den sårede og opphøyde Kristus på korset. Frans møtte en Gud som kom oss i møte gjennom Kristi sår. Jeg vil føye til at et bilde jeg selv stadig vender tilbake til i kontemplative stunder, er av det krusifikset som henger på høyre side før vi kommer inn i kirkerommet i San Damiano. Jeg vet ikke om noen Kristusfigur som på samme måte gir inntrykk av smerte og fred samtidig.

Etter dette møtet med korset i San Damiano skulle Frans leve med en livslang bønn i sitt hjerte, og i stedet for å kle seg i sin fars vakre stoffer, tar han på seg fattigdommens habitt, en kappe av ydmykhet og en lengsel etter total underkastelse for Gud.

Ved å se Gud i Jesu sår, fant Frans sin dype kjærlighet til skaperverkets Herre og til sine medmennesker. Frans fant hva jeg vil kalle «lykken». Jo dypere han trengte inn i Kristi mysterium, desto mer gjenkjente han Kristus i sin samtid, i sine medbrødre, i de spedalske og i alle naturens skapninger.

I de fattige - skriver Bonaventura – så Frans Kristi bilde. Selv dyrene representerte Kristus. Da han så et lam bli født, skal han ha sagt: «Bror lam, uskyldige skapning, vis menneskene veien til Kristus!» Bonaventura belyser tanken om at det menneske som har funnet Kristus ser sine medmennesker, fordi fylden av hva vi er i Kristus kan bare gjenfinnes i et annet menneske. Frans fant sin egen identitet i Gud, og han fant Gud i sårene til sine brødre og søstre.

Det er bønnen som drev Frans til å se verden med nye øyne, et kontemplativt syn som trengte gjennom virkelighetens dyp. Verden ble hans kloster – som det er vårt – fordi han fant at den var gjennomtrengt av Guds kjærlighet.

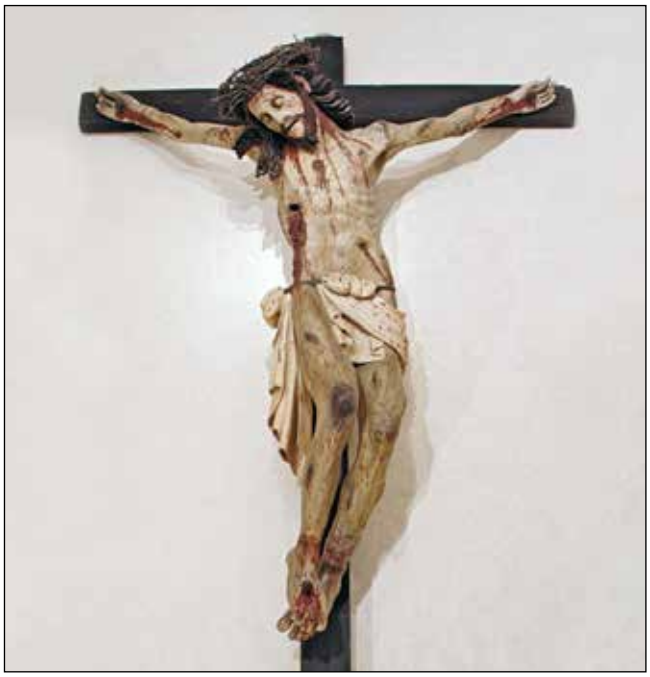

Krusifiks i San Damiano, Assisi, kilde santuariosandamiano.org

Frans gir sine klær tilbake til sin far, fresko fra Giotto di Bondone, basilika San Francesco, Assisi

Det som utgjør et godt liv:

Å leve med avskjeden

Helga Haass-Männle – Helga.Mannle@katolsk.no

Benediktinerpateren Anselm Grün er en viden kjent munk, forfatter og samfunnsdebattant. Han bor i kloster Münsterschwarzach i Tyskland. Hans skriftlige verk omfatter hundrevis av bøker og artikler. Vi har fått tillatelse til å oversette og trykke bidraget nedenfor. Takk til p. Anselm og Herder-Verlag for tillatelsen. Bidraget passer godt inn i denne tiden. Coronaviruset har vist oss våre grenser, vi har måttet ta avskjed fra mange kjære vaner, reiser, fester, møter osv. Og så tar vi avskjed med dette bladet i denne utgaven. Og fra kirkeåret 2020 som ble ganske annerledes enn forventet.

Hvordan kan dette gjøres? Å tenke på livets slutt, men ikke fortrenge tanken på at vi kommer til å dø. Men samtidig bør vi leve fullt ut i nåtiden. Tankene på døden bør ikke hindre oss i å leve, men tvert om leve helt bevisst! Kunsten å leve er nemlig: å leve helt bevisst, her og nå, og samtidig huske på at det alltid også handler om å ta farvel, ikke bare i døden.

Bli involvert i øyeblikket

November måned minner oss om at vi er dødelige. Vi kristne feirer Allehelgensdag og katolikkene dagen etter Allesjelersdag. Å minnes de døde minner også oss om at livet i seg selv er begrenset, at vi skal tenke på vår ende. Det at våre liv tar slutt burde få oss til å leve i øyeblikket. Den hellige Benedikt minner munkene sine om at de daglig skal tenke på at de kommer til å dø og be om evig liv med all åndens lengsel. (RB 4, 46f) En av de gamle ørkenfedre ble spurt om hvorfor han aldri var redd. Han svarte: Fordi jeg minner meg selv hver eneste dag om at jeg skal dø. Om Antonius, den første store av ørkenfedrene, blir det fortalt at han så smilende på

Eksempel på barokkens overdådighet, her i Bayern, i kirken 'Wies' som St. Hallvard menighet besøkte på en av sine pilegrimsreiser

døden. Han var ikke redd. Han gledet seg til å møte Gud i døden og å se Kristus. Å minne seg selv om at man kommer til å dø, er en invitasjon til å være fullstendig tilstede i øyeblikket. Fordi det kan være det siste. Dette skal ikke skape noe press for å leve så intenst som mulig. Snarere kan denne tanken føre oss til indre frihet.

Å si 'ja' til livet

Benedikt ber munkene om å lengte etter evig liv. Dette er ikke en flukt fra livets virkelighet. Tvert imot, alt som virker viktig for oss i våre liv, blir dermed relativisert. På denne måten kan vi leve fullt og helt. Dette blir for eksempel tydelig i barokkens kunst. Det er fullt av liv overalt. Og samtidig ble denne tiden preget av en lengsel etter døden. Johann Sebastian Bach kunne komponere en gledesfull sang i kantaten "Ich habe genug" med ordene: "Jeg gleder meg til min død." Han sto midt i livet og nøt livet med alle dets gleder. Denne måten å leve på er preget av sinnsro. Her er det ikke grådighet som dominerer og krever å oppnå mest mulig i livet, å nyte så mye som mulig, av frykt for at man kan gå glipp av noe. Min gamle mor har sagt gjentatte ganger i de siste årene av sitt lange liv: "Jeg liker å leve. Men jeg er også klar til å dra hvis Gud vil det." En slik holdning gir sinnsro og indre frihet: Vi liker å leve, men samtidig opplever vi at livsgleden er en gave. Vi kan ikke forlenge våre liv. Men vi kan leve bevisst.

Ta essensen med deg

Å måtte ta farvel er alltid vondt. Og når noen dør, er avskjeden spesielt tung. Vi sier farvel hele livet: til ungdomstiden, vårt arbeid, vår helse, de livsmulighetene som har vært åpne for oss så langt. Hver gang vi skifter bosted, uansett grunn, handler det om å ta farvel på en god måte for å kunne starte med ny kraft på et nytt sted. Når vi tar farvel med en by eller et landskap som vi elsker, bør vi bevisst puste inn luften og fornemme stemningen i denne byen eller dette landskapet. Vi ønsker å oppleve hva denne byen, dette landskapet, betyr for oss. Når en ansatt forlater et firma, trengs det en god og bevisst avskjed. Ellers vil noe uoppgjort kunne bli liggende igjen, og det kan oppstå bitterhet på begge sider: i den som ikke har fått en verdig avskjed, og hos dem som blir igjen. I den åndelige litteraturen sies det ofte at vi kristne burde leve med en 'avskjeds-holdning'. Når vi lever våre liv på den måten, blir vi bevisst det vi opplever. I avskjeden ønsker vi å ta med oss det som utgjør essensen i våre liv. Vi ønsker å ta med

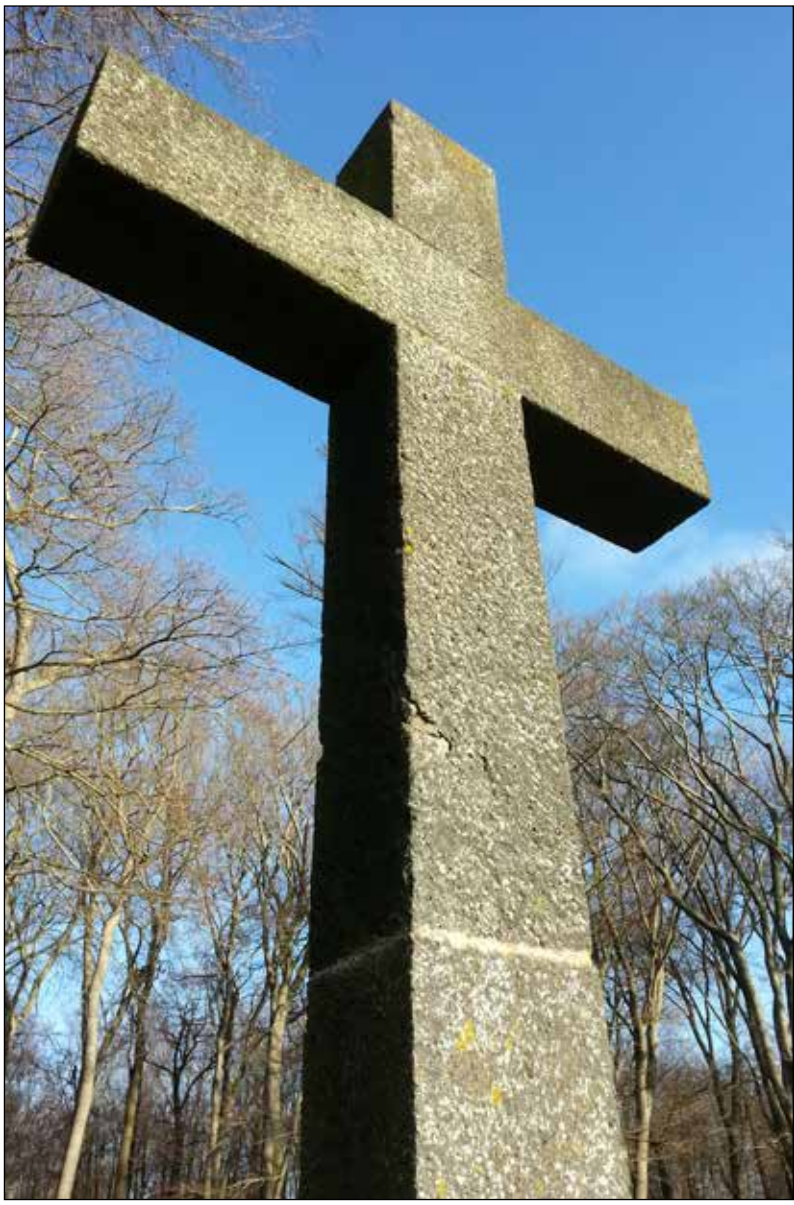

kjærligheten som vi har opplevd og som vi har gitt. Vi tar med møtene som har beriket oss. Da betyr det å leve med en 'avskjeds-holdning', ikke å leve trist og vemodig, men å se på det vi (opp-)lever med våkne øyne og full av takknemlighet.

Tomhetens smerte

Når vi må si farvel til et menneske vi har elsket høyt, gjør det særlig vondt. Det er kjærlighetens smerte. Men det finnes også en tomhetens smerte. For når vi innser at vi ikke har grepet sjansen til virkelig å kjenne og elske denne personen, så er avskjedens smerte fremfor alt smerten over det livet som ikke ble levd fullt ut. Å leve med en 'avskjeds-holdning' betyr derfor å leve fullt ut. Fordi å gi slipp på et liv som ikke er levd fullt ut, er vanskelig for oss. Ofte ønsker mennesker å ta igjen alt det de hittil har forsømt. Men da blir deres liv hektisk, rastløst og til slutt ulykkelig. For da må vi smertefullt innse at vi ikke kan ta igjen det vi har forsømt. Vi kan bare prøve å leve i øyeblikket, å si til våre kjære det vi aldri har sagt, å leve det vi aldri har gjort. Når vi kan være tilstede, forbli i kjærligheten, gi kjærlighet, da blir avskjeden tross alt god.

Legg ut på dypet

Å leve med en 'avskjeds-holdning' betyr altså å bevisstgjøre seg livets mysterium. Enhver samtale kan være den siste. Dette skal ikke legge press på oss til å si alt som vi hittil ikke har sagt. Snarere prøver vi å være oppmerksom på denne samtalen, å være fullt tilstede med og for den andre. Da blir denne samtalen god. Å leve med en 'avskjeds-holdning' betyr ikke at vi skal utleve alt som er mulig. Snarere bør vi være klar over at våre liv er fragmentariske. Og vi bør leve ut fragmentene med alle våre sanser, med kjærlighet, sinnsro og samtidig ydmykhet. Da blir våre liv dypere, og de får en søt og behagelig smak.

Berit Müller – mullerberit@gmail.com

Hallvardsvakas første utgave i 1985

Det første nummeret kom ut til påsken 1985. Tidligere hadde det vært menighetsbrev på en A-4 side, som ble sendt ut fra sognepresten med ujevne mellomrom. I 80-årene ble menigheten ledet av et «pastoral-team», bestående av tre fransiskanere og en St. Josephsøster, og initiativet til et menighetsblad kom fra teamet.

Etter en konkurranse om navnet ble «Hallvardsvaka» valgt, etter navnet på festdagen for St. Hallvard, 15. mai, som både er menighetens navn og navnet på Oslo bys skytshelgen. Logoen var den samme som fremdeles er i bruk. (tatt fra forsiden på Hallvardsvaka nr. 1)

HALLVARDSVAKA

Her kommer menighetsbladet i nytt format. Vi håper det vil glede dere, samt gi dere informasjon om arbeidet i menigheten.

Blant mange gode navneforslag valgte menighetsrådet og pastoralteamet å kalle det HALLVARDSVAKA. Det er det gamle navnet på festdagen for St. Hallvard (15.mai), som både er menighetens navn og Oslo bys vernehelgen. Navnet forbinder oss også med våre røtter i middelalderen. Domkirken, som lå ved dominikanernes Olavskloster, het St. Hallvard. Stenen ved inngangen til vår kirke er hentet fra Ruinparken fra gamle St. Hallvard. Fransiskanerne hadde også sitt kloster og sin prekekirke øst for elven, på Løkkene ("austr til brædra"). Utgravninger har vist at denne kirken lå på samme tomt som Oslo Hospital i dag.

I det siste året har det skjedd flere viktige forandringer i vår menighet. Vi er inne i en fin utviklingsfase. Noe av det kan du lese om i dette nummer.

Vi ønsker alle i menigheten en velsignet påskefest.

MENIGHETSRÅD FOR ST HALLVARD PÅSKEN 1985.

Menighets-kontakter

PASTORALT TEAM:

P. Ronald Hölscher, O.F.M., moderator
Sr. Marit Brinkmann, C.S.J.
Fr. Hans Vossenaar, O.F.M.
P. Knut W. Ruyter, O.F.M.

STAB:

Sr. Hedwig-Marie Hergenhahn, C.S.J., regnskapsfører
Fru Therese Holme, menighetssekretær
Sr. Intemerata van der Heyden, menighetssøster
Herr Øistein Vogt, organist

MENIGHETSRÅD:

Finn Barra, formann (adr.: Holtvn. 11b, tlf: 28 01 12)
Nanny Cup, Elisabeth Mortensen, Odd Lyng, Inger-Marie Bøum, Sr. Intemerata van der Heyden, June Skaug, Tomm Kuran, Jørgen Greve Jensen, Sr. Beate Grevenkamp (ungdomsassistent).

KONTORTIDER:

P. Ronald: onsdag: 9-11; fredag: 15-17
Sr. Marit: tirsdag og torsdag: 9-13:30
Fr. Hans: mandag: 11-14; tirsdag: 14-17:30
P. Knut: tirsdag og torsdag: 9-14

Menighetens kontor er åpent alle ukedager kl. 9-17, unntatt lørdag.

Ansvarlig for menighetsbladet: det pastorale teamet
Lay-out: Helge Müller

Hallvardsvaka for 10 år siden

Takk til pakkere av Hallvardsvaka

I mange år har utallige frivillige pakket Hallvardsvaka og gjort bladet klart for levering til Posten. Forrige nummer var siste gang, vi har nå valgt å la trykkeriet ta arbeidet.

En stor takk til alle som gjennom årene har bidratt. Sognepresten har stor forståelse for at arbeidet nå er blitt litt i overkant mye og krevende. Vi har passert 6000 husstander, og vekten av samtlige menighetsblad ved forrige utsendelse passerte 600 kilo.

I samme nummer inviteres det også til menighetsreise til Tallinn i mai 2011. Hovedstaten i Estland er en av Baltikums vakreste byen, og man skal bo hos Birgittasøstrene i Piritaklosteret.

Døpte

04.07.20	Daniel Dumanovskiy	St. Hallvard
01.08.20	Betlehem Kiflemariam	St. Hallvard
08.08.20	Theodor Argatu	St. Hallvard
08.08.20	Blanka Sobolewska	St. Hallvard
29.08.20	Maverick Espina Payabyab	St. Hallvard
10.10.20	Helene Hermine Heldal	St. Hallvard
17.10.20	Storm Rosenberg-Rødby	St. Hallvard
17.10.20	Marta Bereket Girmai	St. Hallvard
18.10.20	Andrea Christelle Andresen	Skoklefall kirke, Nesodden
24.10.20	Victoria Kleven-Felloni	St. Hallvard
24.10.20	Julian Kleven-Felloni	St. Hallvard
24.10.20	Maria Kha Ai Tran	St. Hallvard

Døde

08.10.20	Camille Aliza Ingebrigtsen	St. Hallvard

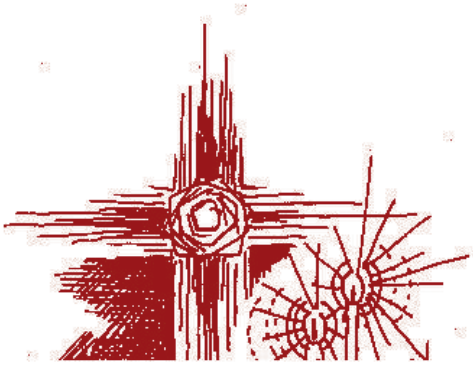

Prester og stab i St. Hallvard menighet

SOGNEPREST
p. Ragnar Leer Salvesen
Enerhauggata 4, 0651 Oslo, 23 30 32 00 (sentralbord), Mobil: 474 60 496, Ragnar.Leer.Salvesen@katolsk.no

KAPELLAN:
p. Piotr Gwiżdż, ansvarlig for polsk sjelesorg, Enerhauggata 4, 0651 Oslo, tlf: 477 47 952, Piotr.Gwizdz@katolsk.no

p. Andreas Rupprecht, ansvarlig for sjelesorg på Holmlia og Nesodden, tlf: 951 71 789, andreas.rupprecht@katolsk.no

ADMINISTRASJONSKONSULENT: Anna Maria Pietras, anna.pietras@katolsk.no. Telefon: 23 30 32 00

ØKONOMIANSVARLIG: Frode Eidem, Frode.Eidem@katolsk.no

ANSVARLIG FOR KATEKESE, BARN OG UNGE: Huyen Nguyen, Mobil: 489 57 391, Huyen.Nguyen@katolsk.no

BARNE- OG UNGDOMSASSISTENTER: Nhat Luong (student) og An Viet Nguyen (student)

MEDLEMSARKIVAR: Helga Haass-Männle, helga.mannle@katolsk.no

VAKTMESTER: Christy Reginold Lawrence, christy.lawrence@katolsk.no

RENHOLDER: Beata Wasyluk, beatawasyluk27@gmail.com

SAKRISTAN: sr. Pauline Nguyen, hongngocng@gmail.com

ORGANIST: Xavier Fourny, Xavier.Fourny@katolsk.no

LEDER FOR BARNEKORET: Khoa Danh Le, mobil: 417 30 421

LEDER AV MENIGHETSRÅDET: Arthur Haakonsen, arthur.haakonsen@katolsk.no

NESTLEDER OG PRO-REPRESENTANT: Hung Ngoc Nguyen, hung0047@gmail.com

KONTAKTPERSON FOR ERITREISK GRUPPE*:* Daniel Asfaw, mobil: 905 58 353, asfaw_daniel@yahoo.no

FRIVILLIGE PÅ KONTORET: Anne Ma Riiser, Berit Müller, Aasmund Vik og Geir E. Moen

Staben er redaksjonsmedarbeidere i Hallvardsvaka.

Dette bladet er trykket av Asker Print AS – totalleverandør av grafiske tjenester

Dette er en svanemerket trykksak. Det innebærer at hele produksjonen følger strenge miljøkrav fra råvarer til ferdig trykksak. Produksjonen oppfyller miljømerkingskrav til valg av papirråvare, kjemikalier, løsningsmidler og fargestoffer, og kan dokumentere redusert avfallsproduksjon og utslipp.

Asker Print as

Asker Print AS
Solbråveien 49, 1383 Asker
Telefon: 63 00 20 50
post@askerprint.no

Returadresse:
St. Hallvard kirke
Enerhauggt. 4
0651 Oslo

KLIMANØYTRAL DISTRIBUSJON B

NORGE P. P. posten

Ettersendes ikke ved varig adresseendring, men sendes tilbake til avsender med opplysning om den nye adressen.

St. Hallvard menighet

Enerhauggt. 4, 0651 Oslo ◆ Tlf: 23 30 32 00 ◆ E-post: oslo-st.hallvard@katolsk.no ◆
Kontortid: Man-fre kl. 09.00-15.00. ◆ Bankkonto: 3000.22.49134 ◆ Nett: http://sthallvard.katolsk.no
og http://www.katolsk.no/organisasjon/okb/Oslo/Hallvard

Send oss gjerne en e-post om du flytter, om vi bruker feil navn, adresse, om husstanden mottar flere eksemplarer osv. Takk!

Du har også muligheten for å vippse. vipps "**St. Hallvard menighet**" eller nummer "**12124**"

En annen mulighet er å trykke "Skann" i stedet for "Send" og rette telefonen mot QR-kodene som er hengt opp bak i kirken, på oppslagstavlen, flere steder i menighetssalen og står øverst på siste side av søndagsbladet. Den står også til høyre av denne utgaven av Hallvardsvaka.